



ВЕСНИК

ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«НОВА ЗАГОНЕТКА»

ISSN 1820 – 2918

БЕОГРАД, МАРТ 2020.

БРОЈ 61

УВОДНА РЕЧ

Успешно је завршен 9. МЕМОРИЈАЛ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА у организацији ЕК НОВА ЗАГОНЕТКА, са пуно лепих састава. Ово значи да нису све идеје у стварању словних ребуса и индиректата исцрпљене и да су ово прави изазови за заљубљенике ауторских нешаблонских и маштовитих загонетака. Клуб се захваљује свим учесницима на овом надметању и честита им на постигнутим резултатима.

Први пут ове године, енигмати Србије нису скупом или активношћу обележили ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ (21. фебруар), као што је то чињено сваке године на дан када је те године падала ЗАГОНЕТНА СУБОТА, а ове године то је био 29. фебруар. Ово казује да у енигматској организацији Србије нешто не функционише како би требало, јер већина српских енигмата који би морали да ово подржавају и организују, изгледа да има друге интересе и да им је српска енигматика последње чиме треба да се баве, изузев ако из ње не могу да извуку неку материјалну корист. То није добро и ту се хитно нешто мора мењати.

САДРЖАЈ

	СТРАНА
ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА ...	2 – 5
9. МЕМОРИЈАЛ «ЧИКА – СТАНКА»	6 – 14
ТЕКСТ О КЛУБУ ЗА КЛУПСКИ БЛОГ	15 – 16
ЈУБИЛЕЈ ИТАЛИЈАНСКЕ ЕНИГМАТИКЕ .	17 – 20
ИСТОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	21 – 27
ТЕОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	28 – 30
ЕНИГМАТСКА ТАКМИЧЕЊА ...	31 – 32
ЕНИГМАТСКЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ...	33 – 43
НОВЕ ЕНИГМАТСКЕ КЊИГЕ ...	44 – 46
ЗАНИМЉИВОСТИ	47 – 48
РЕАГОВАЊА И МИШЉЕЊА ...	49 – 50
ИЗ КЛУПСКЕ РАДИОНИЦЕ	51 – 55
ИН МЕМОРИЈАМ	56
ДОДАТАК: «ЕНИГМАТСКИ СРЕМУШ», број 3	1 – 4

«ВЕСНИК» – Информативно–теоретски лист Енигматског клуба «Нова загонетка»

Припрема: Енигматски клуб «Нова загонетка», Београд

(11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26)

Редакција: Председништво Енигматског клуба «Нова загонетка»

Уређивање и техничка припрема: Мирослав Лазаревић

(телефон: 011/2131 – 143; 064/9452 – 493; Е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs)

Припремио: Мирослав Лазаревић

**ВАЖНИЈА ЕНИГМАТСКА ЗБИВАЊА
У ПЕРИОДУ ЈАНУАР – ФЕБРУАР 2020. ГОДИНЕ**

среда, 1. јануар 2020. године – Текстови у «Новости енигми»

У броју 2448 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 65, објављен је приказ треће књиге РЕЧНИКА ЕТНИКА И КТЕТИКА (слова Р – Ш) Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА, последње књиге из ове едиције. У целој едицији евидентирано је укупно 8.532 етника, од чега у овој трећој 2.474. Књига је илустрована са сликама грбова места у Србији, као и са сликама српских манастира, а обухвата етнике, домаће и стране, који су се најчешће сретали у нашим средствима јавног информисања, значи само оне који су били забележени у консултованим изворима.

У истом броју, на страни 80, налазимо текст Марјана РАДАКОВИЋА под називом И ЕНИГМА НА ТАПЕТУ, где се говори о случајевима када су енигматски ствараоци, из разних разлога, лоше пролазили, при чему је чак долазило и до судских расплета.

петак, 3. јануар 2020. године – Текст у «Политика разбистри»

У броју 151 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИБРИГЕ, на странама 18 – 19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, дат је наставак текста из прошлог броја овог часописа ДРУЖЕЊЕ И ИГРА С РЕЧИМА ауторке Илинке ВУКОВИЋ. Говори се о енигматском делу књижевника Милована ДАНОЈЛИЋА: збирци магичних квадрата и духовитој «разради» латинских изрека.

четвртак, 30. јануар 2020. године – Састанак редакције «Новости енигме»

(Припремио: Драган ЛОЈАНИЦА)

Састанку су присуствовали: Оговорни уредник часописа «Новости енигма» Небојша ВУЧЕНИЋ и уредничка тројка енигматског дела у листу, чланови «Нове загонетке» Драган ЛОЈАНИЦА, Зоран МИЛУНОВИЋ и Момир ПАУНОВИЋ.

Тема разговора је била даља реорганизација послова око уређивања листа са циљем смањења трошкова у издавачкој кући Компанији «Новости». Скоро сав посао око пријема, обраде и припреме радова за штампу, затим слања и прелома, преузели су Драган ЛОЈАНИЦА и Зоран МИЛУНОВИЋ, уз асистенцију Момира ПАУНОВИЋА. Тиме су омогућене неке кадровске промене у овој Компанији. Рецимо, Андрија ПОПОВСКИ (популарни АНДРА), који је 25 година био везан за «Енигму» као секретар редакције, прешао је на друге послове у оквиру куће.

На дневном реду је био и нови дизајн листа. Оцењено је да је та акција била успешна, да ће се вршити даље дотеривање и да ће се отклонити грешке које су уочене у јануарском и фебруарском броју часописа «Новости енигма».

субота, 1. фебруар 2020. године – Текст у «Новости енигми»

У броју 2449 часописа НОВОСТИ ЕНИГМА, на страни 80, објављен је приказ Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА књиге Јована ВУКОВИЋА и Владете ТРИВУНЦА са називом ЧУДЕСНИ ЕНИГМАТСКИ СВЕТ БОШКА ПЕТРОВИЋА (први део) у којој је представљен Бошко ПЕТРОВИЋ, један од првих сарадника ЕНИГМЕ и утемељивач савремене српске енигматике.

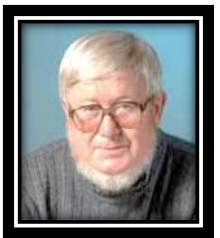
понедељак, 3. фебруар 2020. године – Ин меморијам

Преминуо је у Београду Мидхат САРАЈЛИЈА (рођен у Зворнику, 19. маја 1949) социјални радник, новинар и професионални енигматски уредник. Радове је углавном објављивао у листовима које је уређивао. Био је члан београдског УЕ ВУК КАРАЦИЋ. Представљен је 1999. године у књизи ИСТАКНУТИ СРПСКИ ЕНИГМАТИ И. МЛАЂЕНОВИЋА, као и 2007. године у ЛЕКСИКОНУ СРПСКИХ ЕНИГМАТА М. ЛАЗАРЕВИЋА и Ј. ВУКОВИЋА. Кремација је обављена 8. фебруара на Новом гробљу у Београду.

Радио је у издавачкој кући ВЕСТИ у Београду као уредник енигматског листа УКРШТЕНИЦА, који се дистрибуирао широм света, као и уредник енигматске рубрике у дневном листу ВЕСТИ, који представља најтиражнији дневник на српском језику у иностранству. Објавио је око 10.000 радова, највише скандинавски и осмосмерки, а претежно у УКРШТЕНИЦИ и ВЕСТИМА. Био је пропагатор српске енигматике и ван граница наше земље.

петак, 7. фебруар 2020. године – Текст у «Политика разбигризи»

У броју 152 енигматског часописа ПОЛИТИКА РАЗБИБРИГА, на странама 18 – 19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, Јован ВУКОВИЋ пише о Живану ПЕРИЋУ, вишем официру ЈНА, који саставља загонетке. Он је за време свог радног века смислио око 5.000 загонетки, углавном у стиху, доневши 50 новитета, 50 врсти посебних назива. За своје поетске загонетке, од ЕУ «Чвор» из Бјеловара, 1984. године добио је ГОРАНОВУ ЗАГОНЕТАЧКУ НАГРАДУ.

понедељак, 10. фебруар 2020. године – Ин меоријам

Преминуо је у Београду Ивица МЛАЂЕНОВИЋ (рођен у Невесињу, 27. јануара 1937), светски признати архитекта, писац већег броја књига и текстова из архитектуре, уметнички фотограф, свестрани енигматски аутор, уредник и писац два лексикона енигмата. Познат је у свету као организатор осам БЕОГРАДСКИХ ТРИЈЕНАЛА СВЕТСКЕ АРХИТЕКТУРЕ, приредио је и више самосталних изложби и одржао преко 180 предавања у земљи и иностранству. Имао је више значајних домаћих и страних признања.

Сахрана је обављена 15. фебруара на Новом бежанијском гробљу у Београду.

Објавио је више од 8.000 енигматских радова из готово свих енигматских дисциплина, остварио је више енигматских рекорда, а објављивао је радове у готово свим југословенским и српским енигматским часописима, као и у бројним неенигматском листовима.

Био је у тиму који је уређивао енигматски часопис «Политика мозаик», а био је и издавач и главни уредник листа «Београдске енигматске новине» (три броја, 1994 – 95). На Београдском сајму, за време «Зимских чаролија», приредио је несвакидашњу изложбу својих енигматских радова. Објавио је и две енигматске књиге: ИСТАКНУТИ ЕНИГМАТИ ЈУГОСЛАВИЈЕ (Београд, 1989) и ИСТАКНУТИ СРПСКИ ЕНИГМАТИ (Београд, 1999).

Био је члан ЕУ «Чвор» из Бјеловара од 1969. године и носилац је титуле загонетачког велемајстора. Један је од оснивача и први председник бившег београдског ЕД «Загонетка», а био је покретач и један од оснивача и ЕК «Нова загонетка» из Београда, чији је, у последње време, поново, био и члан. Представљен је у књигама ЛЕКСИКОН ЗАГОНЕТАЧА ЈУГОСЛАВИЈЕ (С. ХОРВАТ, Бјеловар, 1979) и ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА (М. ЛАЗАРВИЋ и Ј. ВУКОВИЋ, Београд, 2007), а помиње се и у више енигматских књига. За 50 година енигматског стваралаштва добио је 2005. године «Златну повељу» Енигматског савеза Србије, а 2019. године и «Повељу за животно дело».

петақ, 14. фебруар 2020. године – Ин меомријам



Преминуо је у Сремској Митровици Томислав ЗЕМАН (рођен 4. децембра 1939. године у Славонској Пожеги), стручњак за дрво, хумориста и песник, активан друштвено – политички радник, превасходно «укрштеничар», сарадник фабричких и локалних листова. Радну каријеру је завршио у фабрици папира МАТРОЗ у Сремској Митровици. Објавио је око 2.500 укрштеница и уређивао енигматске рубрике у неколико фабричких листова.

У СРЕМСКИМ НОВИНАМА (среда, 19. фебруар 2020), у рубрици ИН МЕОМРИЈАМ, о Томиславу ЗЕМАНУ пише: «Оставио је великог трага у форми класичне укрштенице по томе што је доследно у њих уграђивао топониме и знамените личности сремског поднебља. Заступљен је у публикацијама: *Енигматика у неенигматским новинама*, *Енигматски календариј*, *Мини скерцо*, а посебно у *Лексикону српских енигмата*, који је објавила издавачка кућа Алма из Београда 2007. године, а чији су састављачи Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ и Јован ВУКОВИЋ». Даље се каже: «У фабричком листу митровачког гиганта МАТРОЗ објављује своје прве укрштенице 1975. године, а одмах иза тога и у СРЕМСКИМ НОВИНАМА.» У овом тексту се констатује и следеће: «Осим укрштеница бавио се и другим енигматским формама, писао афоризме, епиграме, хумористичке текстове, поезију за децу. За енигматске радове добијао је и награде».

петак, 14. фебруар 2020. године – Сарадња са «Маркетпинтом»

У склопу сарадње са новосадским МАРКЕТПРИНТОМ послата је 140. серија од десет укрштеница за њихова издања ЉУБАВНИХ ВИКЕНД РОМАНА, што значи да су у овој дугогодишњој сарадњи, за ову издавачку кућу, чланови ЕК «Нова загонетка» урадили 1.400 укрштеница. Овога пута 7 укрштеница је сачинио Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, а 3 Душко ЛАЗИЋ.

У сарадњи која тече од 26. фебруара 2002. године, до сада је послато укупно 1.400. укрштеница од 33 аутора. Уз захвалност свима који овом сарадњом помажу клубу, учинак појединаца је следећи:

Душко ЛАЗИЋ (361), Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ (220), Миодраг ТОШИЋ (148), Момир ВУЧЕНОВИЋ (81), Владета ТРИВУНАЦ (79), Карло ВЕРЕБ (76), Живомир ЈЕВТИЋ (66), Бранко НИКОЛИЋ (46), Младен МАРКОВИЋ (38), Динко КНЕЖЕВИЋ (36), Љубиша ЈАКШИЋ (30), Драган МАТОВИЋ (18), Љубислав ДРАКУЛИЋ и Томислав ПОПОВИЋ (по 17), Михајло ВЕМИЋ, Жељко ПРВАНОВ, Марјан РАДАКОВИЋ и Мирослав ЦВЕТКОВИЋ (по 15), Ново ЗЕКИЋ (14), Јан БАЖИК, Ивица МЛАЂЕНОВИЋ и Милија СТЕВАНОВИЋ (по 12), Вељко ДОПУЋА (10), Владимир ШАРИЋ (8), Миленко МИЈАТОВИЋ (7), Мирослав ЖИВКОВИЋ и Александар ЈАНКОВИЋ (по 5), Станислав ЛУКИЋ, Вељко МАКСИМОВИЋ, Милосав МАРЈАНОВИЋ, Веселин ПАТРНОГИЋ и Сретен ПЕРИЋ (по 4) и Љубиша БАНОВИЋ (2).

петак, 21. фебруар 2020. године – Дан енигмата Србије

Од 2009. године, српски енигмати славе овај дан као ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ. Пре тачно 200 година, овог дана (8. фебруар по старом календару) празновао се покретни народни празник ЗАГОНЕТНА СУБОТА, као симбол средњовековног колективног народног загонетања, а који се сваке године помера према највећем православном празнику ВАСКРСУ. Узета је 1820. година и дан када је тада падала ЗАГОНЕТНА СУБОТА због тога што је те године Димитрије ДАВИДОВИЋ у алманаху ЗАБАВНИК штампаном у Бечу објавио прве класичне ауторске загонетке непознатог српског аутора. Тиме је направљен историјски спој колективног народног и класичног ауторског загонетања, чиме се симболички представља почетак српског енигматског стваралаштва, укључујући и народно загонетање. Ове преступне, 2020. године ЗАГОНЕТНА СУБОТА пада 29. фебруара.



Најновије информације везане за Енигматски клуб НОВА ЗАГОНЕТКА можете наћи на интернетској адреси:

www.novazagonetka.blogspot.com

Овај клупски блог је отворен за све оне који имају одређене предлоге, који желе да изнесу своја реаговања и мишљења или желе да се представе српској енигматској јавности. Све што клупско Председништво одобри, биће публикувано на блогу.

ЗАВРШЕН 9. «МЕМОРИЈАЛ ЧИКА – СТАНКА»**1. јуни – 30. новембар 2019.****ЖИРИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ РАДОВА**

Радове са конкурса који су ушли у конкуренцију (који су задовољавали услове конкурса), оцењивао је жири (сложено по азбучном редоследу):

1. **Мирослав ЖИВКОВИЋ, Јагодина** (МЖ), члан жирија
slovarim@ptt.rs,
2. **Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, Београд** (МЛ), председник жирија
miroslav.lazarevic40@mts.rs,
3. **Драган ЛОЈАНИЦА, Београд** (ДЛ), члан жирија
dragan.lojanica@gmail.com,
4. **Ђорђе ОТАШЕВИЋ, Београд** (ЂО), члан жирија
djordjeotasevic@yahoo.com и
5. **Момир ПАУНОВИЋ, Панчево** (МП), члан жирија
mjpaunpa@yahoo.com.

Установљен је начин оцењивања радова и утврђивања коначног пласмана. За сваку такмичарску категорију, сваки члан жирија је одабрао, по њему, десет најбољих састава и вредновао их са 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2 и 1 поена. Чланови жирија су имали потпуну самосталност у избору радова и њиховог рангирања, па је према томе присутност субјективности веома могућа.

Пошто је ово само једна енигматска игра, која даље унапређује предметне такмичарске енигматске дисциплине, аутори састава не треба да се љуте, јер би можда неки други састав жирија, донео другачије одлуке. Значи, овде се ради о рангирању послатих загонетака које задовољавају услове конкурса, на основу појединачних критеријума чланова жирија, а не на основу неких општих правила, која је овде тешко и увести.

Уколико би се у међувремену открило да је неки од вреднованих радова већ раније објављен (нехотични плагијат), тај састав се избацује из конкуренције и вредносни поени се померају навише, због чега члан жирија додаје још један рад са оценом 1. Ово значи да сваки члан жирија одабира и једанаести, резервни рад.

Коначни пласман за сваку дисциплину добио се простим сабирањем поена свих чланова жирија. У случају истог броја поена, сматра се да је бољи састав онај који је добио поене од већег броја чланова жирија, а у случају истог броја чланова жирија онај, који има већу појединачну оцену. Уколико је и ово идентично, радило би се о подели места или би одлуку о пласману донео председник жирија, што овога пута није било потребно.

ОЦЕНЕ ЧЛАНОВА ЖИРИЈА ЗА ЧИСТ СЛОВНИ РЕБУС (у конкуренцији 55 састава)

Ред. број	Решење састава	Шифра аутора	МЖ	МЛ	ДЛ	ЂО	МП	Укуп- но	Плас- ман
1.	ВЕЛИЧИНА БЕОГРАДА	АГРАР	-	9	-	-	10	19	1
2.	ПРИКАЗАЛИ СУ ЖЕНАМА ЛОГОРЕ	ЈОВИЦАР	3	5	-	6	4	18	2
3.	НАВИ СИНИША САТ	ЧИСТУНАЦ	9	-	-	4	5	18	3
4.	НАПРЕДАН, А ЗАДРТ	ТУЛЕ	-	10	-		7	17	4-5
5.	ПОКРА ЈАНА ОПАКОГ	ТУЛЕ	-	-	10	7	-	17	4-5
6.	ТРОМЕЂЕ НАС ДЕЛЕ	ЧИСТУНАЦ	-	8	9	-	-	17	6
7.	ПОЈЕДНОСТАВЉЕН ОПИТ	ЧИСТУНАЦ	-	-	-	9	6	15	7
8.	ПРЕДАЛЕ КОСУ КОСАЧУ	МИКИ ВЕЈДЕР	8	6	-	-	-	14	8
9.	СЛОВАК У КУЋИ ЦВЕЋА	КАФЕЦИЈА	-	3	-	-	9	12	9
10.	СИМО ПЕДАНТАН	ПИНК	-	4	8	-	-	12	10
11.	ПРИСМОТРА МАФИЈЕ	ПИНК	-	2	-	-	8	10	11
12.	УКУС КУПИНА	ЧИСТУНАР	7	-	3	-	-	10	12
13.	ПРИМА КЛАСУ СЕАД ПДРЖАВА	КАФЕЦИЈА	-	-	-	10	-	10	13-14
14.	УЗМИ ТАЊИРЕ ДАНАС	ЈОВИЦАР	10	-	-	-	-	10	13-14
15.	УНИВЕРЗАЛНИ КОНКУРЕНТИ	РИКИ КИКИ	-	-	-	8	-	8	15
16.	ЖЕНА ОПАКА	ЧИСТУНАЦ	-	-	7	-	-	7	16-17
17.	СВАСТИКУ ЗЕТ УДОМИ	ЈОВИЦАР	-	7	-	-	-	7	16-17
18.	ПРЕБИ СТАНКО САДА ЛЕКАРА	ТУЛЕ	4	-	2	-	-	6	18
19.	ПОРЕДАК, АМА РАСАН	ТУЛЕ	6	-	-	-	-	6	19-20
20.	СТАРИ ЗАНАТ	ПИНК	-	-	6	-	-	6	19-20
21.	СЕСТРА ГАРАНТУЈЕ	ПИНК	-	1	-	1	3	5	21
22.	КРЕКЕТАЊЕ	РОЖНИК	2	-	-	3	-	5	22
23.	ПА, РАЛЕ ВОЗА ЈЕДНОГ СНОБА	ТУЛЕ	5	-	-	-	-	5	23-25
24.	ПИЈЕ НАДА ЛЕКОВЕ	МИКИ ВЕЈДЕР	-	-	-	5	-	5	23-25
25.	СПИРИТУАЛИЗАМ	АГРАР	-	-	5	-	-	5	23-25
26.	СЕПАРАТИЗАМ	ВАРИЛА МУ ПИЊАТИЦА	-	-	4	-	-	4	26
27.	ПРЕБИ МАМА ЛАЗУ	ТУЛЕ	-	-	1	-	2	3	27-28
28.	ЧИСТА КОСА	МОТИВ	-	-	-	2	1	3	27-28
29.	КОНГРЕСМЕНИ	АГРАР	1	-	-	-	-	1	29

ОЦЕНЕ ЧЛАНОВА ЖИРИЈА ЗА КОМБИНОВАНИ СЛОВНИ РЕБУС (у конкуренцији 71 састав)

Ред. број	Решење састава	Шифра аутора	МЖ	МЛ	ДЛ	ЂО	МП	Укуп- но	Плас- ман
1.	НАПИО САМ СТОЛЕТА	КАФЕЦИЈА	6	8	3	10	10	37	1
2	КАФУ ТУРСКУ ПИЋУ	КОМБИ	-	7	-	9	9	25	2
3.	ТОЗА НЕМА РЕНО	ЧИСТУНАЦ	1	6	-	7	4	18	3
4.	ЗАЦЕЛИ МИТИ РАНА	КОМБИ	5	10	-	-	2	17	4
5.	БОН ДАЈЕ ДИНИ ЦАНЕ	ТУЛЕ	9	-	-	1	6	16	5
6.	СКУП РЕЧНИК	КОМБИ	-	-	5	4	7	16	6
7.	НА ТРИК ОПЕТ НАСЕДАМ	АСТЕР БЛИСТОК	-	9	6	-	-	15	7
8.	ЧИСТЕ СВЕЦИ ФРЕСКУ	КОМБИ	10	4	-	-	-	14	8
9.	ПОНИ ШТЕНЕ ЗОВЕ	АГРАР	7	-	-	6	-	13	9
10.	АНИ СУЗА КАНУЛА	ТУЛЕ	-	-	8	-	3	11	10
11.	ХЕЈ, ИМАМО ТУЖАН ДАН	ПИНК	-	-	10	-	-	10	11
12.	САКО ЛАДО МЕРИ	ПЕПСИ КОЛА	8	-	-	-	1	9	12
13.	ИМАТИ И НЕМАТИ	ЛИНДФИЛД	-	-	9	-	-	9	13
14.	СИМЕТРИЈА	АГРАР	-	-	-	8	-	8	14–15
15.	ТРИВИ ШЕТАЧ КЕМАЛ ОТИМА САТ	ТУЛЕ	-	-	-	-	8	8	14–15
16.	БЕЗДИН	ЛИНФИЛД	-	-	7	-	-	7	16
17.	ЦРВ ЕНО ЈЕДЕ НАР	ПЕПСИ КОЛА	-	-	2	3	-	5	17
18.	КАЧИ ДЕКА ПАРАВАН	ЈОВИЦАР	-	-	-	5	-	5	18–20
19.	ПОДВИГ ГОДИНЕ	ФАНТА	-	5	-	-	-	5	18–20
20.	СУПРЕМАЦИЈЕ	РАТАР	-	-	-	-	5	5	18–20
21.	КАРИЈАТИДЕ	АГРАР	-	-	4	-	-	4	21–23
22.	ПА, РАДОСНИЈЕ СУ ЖЕНЕ	ТУЛЕ	4	-	-	-	-	4	21–23
23.	ЦЕО КОСМАЈ ЛИЈА ПРЕЂЕ	КАФЕЦИЈА	2	-	-	2	-	4	21–23
24.	НЕКРОЗА СТОПАЛА	ВАРИЛА МУ ПИЊАТИЦА	3	-	-	-	-	3	24–25
25.	ОРНА МЕ НАТА УЗИМА	КОМБИ	-	3	-	-	-	3	24–25
26.	МАЧ ИСТИНЕ	КОМБИ	-	2	-	-	-	2	26
27.	КО КОСИ ДЕКИ	ЈОВИЦАР	-	1		-	-	1	27–28
28.	СЛАГАЛИЦА	РАТАР	-	-	1	-	-	1	27–28

ОЦЕНЕ ЧЛАНОВА ЖИРИЈА ЗА ИНДИРЕКТ (у конкуренцији 92 састава)

Ред- број	Решење састава	Шифра аутора	МЖ	МЛ	ДЛ	ЂО	МП	Укуп- но	Пла- сман
1.	ИДЕОЛОШКО ДОБА	КАФЕЦИЈА	8	10	-	10	-	28	1
2.	СКРИВЕНЕ МАНЕ	РАТАР	-	9	-	-	10	19	2
3.	ПРЕКОР АНИЦЕ	ТАЈЧИ	10	6	-	-	-	16	3
4.	ДУГИ РАФАЛИ	МИГ	-	8	5	2	-	15	4
5.	МЕРКАТОР И РОДА	ЏЕЗЕР	6	-	-	9	-	15	5
6.	КО ШАРА СТРИП	МИГ	9	5	-	-	-	14	6
7.	МОЖДАНЕ КОМОРЕ	КОКТА	-	7	-	-	6	13	7
8.	ВАСПИТАЊЕ	ВРАЧ	-	-	9	3	-	12	8
9.	ГЛАДИОЛЕ	ВРАЧ	-	4	-	8	-	12	9
10.	АНТИСЕМИТИЗАМ	ЏЕЗЕР	-	-	3	-	8	11	10
11.	АВОКАДО	МИГ	-	-	10	-	-	10	11
12.	ФАУСТО КОПИ	РАТАР	-	3	6	-	-	9	12
13.	ГРДЕЛИЧАНКА	КОКТА	-	-	-	-	9	9	13
14.	САДИО МАНЕ	ЛИНФИЛД	1	-	7	-	-	8	14
15.	ТОМАС МОР	ВРАЧ	-	-	-	5	3	8	15
16.	КОМУНИЗАМ	КАФЕЦИЈА	-	-	8	-	-	8	16
17.	МИ ЧЕКАМО И ДЕТЕ	КАФЕЦИЈА	-	-	-	7	-	7	17–19
18.	СОДОМА И ГОМОРА	ВРАЧ	7	-	-	-	-	7	17–19
19.	СТАРИ ДВОРАЦ	РАТАР	-	-	-	-	7	7	17–19
20.	ИРЕНА ПАПАС	ВРАЧ	5	-	-	-	1	6	20
21.	КОРОЗИЈА	ЛОВИЦАР	-	-	-	6	-	6	21
22.	ПАНАМА	ТАЈЧИ	-	-	-	-	5	5	22
23.	ДРАГИ КАЛИЧАНИН	ВРАЧ	-	-	-	-	4	4	23–26
24.	ЗАМЕНА ТЕЗА	РАТАР	-	-	4	-	-	4	23–26
25.	ИСТРИЈАНКА	КАФЕЦИЈА	-	-	-	4	-	4	23–26
26.	КАЛИФОРНИЈА	ЛОВИЦАР	4	-	-	-	-	4	23–26
27.	АСПАРТАЗА	ВАРИЛА МУ ПИЊАТИЦА	3	-	-	-	-	3	27
28.	ЕКСКАЛИБУР	КАФЕЦИЈА	2	-	-	-	-	2	28–31
29.	КОМИСИЈА	ЛОВИЦАР	-	-	-	-	2	2	28–31
30.	ПАРАБОЛА	ВРАЧ	-	-	2	-	-	2	28–31
31.	УРАНИЛА НЕВЕСТА	ЛОВИЦАР	-	2	-	-	-	2	28–31
32.	ЗАРОБЉЕНИ СМО	КАФЕЦИЈА	-	1	-	-	-	1	32–34
33.	КОЛЕВКЕ	ЛОВИЦАР	-	-	1	-	-	1	32–34
34.	МАКАРОНЕ	РАТАР	-	-	-	1	-	1	32–34

УЧЕСНИЦИ КОНКУРСА СА КОРИШЋЕНИМ ШИФРАМА И БРОЈЕМ РАДОВА

По завршеном оцењивању радова од стране чланова жирија (баратали су само шифрама аутора), установљени су аутори радова и шифре које су они у потпису радова користили. У конкуренцији је било укупно 15 аутора, са 24 различите шифре. Може се рећи да је ово такмичење имало и међународни карактер, јер су на њему учествовали и енигмати из БиХ, Словеније и Хрватске. Листа учесника, датих по азбучном редоследу (са шифрама које су користили и бројем радова), изгледа овако:

01. Аљоша ВУКОВИЋ, Шибеник, Хрватска (ВАРИЛА МУ ПИЊАТИЦА 9)
02. Милан ЖАРКОВАЧКИ, Нови Сад (ЈОВИЦАР 17)
03. Мирослав КОРДИЋ, Београд (ЏЕЗЕР 9)
04. Гојко МАНДИЋ, Бања Лука, Република Српска (ДВОР 1, МИГ 12, МОТИВ 1)
05. Бранко МИЛОВАНОВИЋ, Љубљана, Словенија (РОЖНИК 1)
06. Недјељко НЕДИЋ, Угљара, БиХ (Н1962Н 6)
07. Бранислав НИКИЋ, Пожаревац (МИКИ ВЕЈДЕР 4)
08. Живота ПЕТКОВИЋ, Равно Село (ТУЛЕ 27)
09. Жељко ПРВАНОВ, Панчево (КОКТА 4, ПЕПСИ КОЛА 4, ФАНТА 5)
10. Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, Нови Сад (АСТЕР БЛИСТОК 1, КАФЕЦИЈА 15)
11. Раденко РАКОВИЋ, Мала Ремета (ЛИНФИЛД 6)
12. Милија СТЕВАНОВИЋ, Београд (ВРАЧ 15, КОМБИ 15, ЧИСТУНАЦ 15)
13. Даница СТОЈИМИРОВИЋ, Београд (ТАЈЧИ 5)
14. Михајло ЏУЏАР, Руски Крстур (РИКИ КИКИ 3)
15. Владимир ШАРИЋ, Шимановци (АГРАР 13, ПИНК 15, РАТАР 15)

Одзив на овом такмичењу није био велик, вероватно из разлога што ове врсте загонетака, где је потребна ауторска машта и инвентивност и доста труда, више него у другом енигматском стварању, а где компјутерски програми много не могу помоћи, нису широко популарне међу састављачима и ређе се срећу на страницама наше енигматске штампе. Управо један од основних циљева оваквих надметања је да се ове ауторске загонетке што више популаришу и да их има све више у нашим енигматским листовима.

Један од разлога за мањи одзив је и тај што је већина идеја у реализацији оваквих састава већ коришћена, али сигурно је да нису све могућности, као и комбинације тих могућности, исцрпљене и то треба управо да буде тај изазов за праве енигматске заљубљенике да у том правцу даље истражују.

Аутори 5 првопласираних састава за све три такмичарске дисциплине биће награђени књигама.

КОНАЧНИ ПЛАСМАН ТАКМИЧАРА

Два прва места је освојио је Новосађанин Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, а једно Владимир ШАРИЋ из Шимановаца. По једно друго место освојили су Милан ЖАРКОВАЧКИ, Милија СТЕВАНОВИЋ и Владимир ШАРИЋ, а на трећој позицији били су два пута Милија СТЕВАНОВИЋ и једном Даница СТОЈИМИРОВИЋ. Четворопласирани су по једном били Гојко МАНДИЋ, Живота ПЕТКОВИЋ и Милија СТЕВАНОВИЋ, а петопласирани два пута Живота ПЕТКОВИЋ и једном Мирослав КОРДИЋ. Пласман осталих, како је жири оценио, може се видети из претходних табела. Честитке свим такмичарима на труду, учешћу на такмичењу, доприносу који су дали и показаним резултатима. Значи, на основу мишљења жирија, најбољи такмичар на овом меморијалу био је Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, са два прва освојена места.

Ако би првопласирани састав вредновали са 12 поена, другопласирани са 10, трећепласирани са 8, четвртопласирани са 7 и тако редом до десетопласираног са 1 поеном, имали би следећу ситуацију:

01. Милија СТЕВАНОВИЋ, 55 поена
02. Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, 30 поена
03. Владимир ШАРИЋ, 25 поена
04. Живота ПЕТКОВИЋ, 20 поена
05. Гојко МАНДИЋ, 12 поена
06. Милан ЖАРКОВАЧКИ, 10 поена
07. Даница СТОЈИМИРОВИЋ, 8 поена
08. Мирослав КОРДИЋ, 7 поена
09. Жељко ПРВАНОВ, 4 поена
10. Бранислав НИКИЋ, 3 поена

На основу једног оваквог критеријума, који ближе показује укупни успех са свим послатим радовима такмичара, добија се листа најуспешнијих учесника на овом енигматском надметању. То звање припада Милији СТЕВАНОВИЋУ, неуморном ствараоцу оваквих врсти загонетака, са непресушном маштом и даром за комбиновање са релативно мало могућности које стоје на располагању.

Као што смо рекли, све је ово једна енигматска игра, у којој је могао да буде и другачији редослед такмичара, али не треба заборавити да је све ово у функцији «њиховог величанства» загонетака које су биле предмет надметања.

ЧИСТ СЛОВНИ РЕБУС – ПЕТ ПРВОПЛАСИРАНИХ САСТАВА

1. место – Владимир ШАРИЋ (шифра АГРАР)

ЋИРИЛИЧНО – ЛАТИНИЧНИ
ПРЕСТОНИЦА ЗА ПОШТОВАЊЕ (2,4,2,2,6 = 8,8)

ВЕ ТA R A B E

Решење: ВЕ личи на БЕ ограда – ВЕЛИЧИНА БЕОГРАДА

2. место – Милан ЖАРКОВАЧКИ (шифра ЈОВИЦАР)

НЕКА И ОНЕ ВИДЕ РАТНЕ СТРАХОТЕ (3,2,1,3,6,4,4 = 9,2,6,6)

КА 33

Решење: при КА, 3, али сужена, мало горе – ПРИКАЗАЛИ СУ ЖЕНАМА ЛОГОРЕ

3. место – Милија СТЕВАНОВИЋ (шифра ЧИСТУНАЦ)

ПОЧЕО ЈЕ ДА МУ КАСНИ (2,6,2,2,1 = 4,6,3)

ШАТ

Решење: на висини ША са Т – НАВИ СИНИША САТ

4. место – Живота ПЕТКОВИЋ (шифра ТУЛЕ)

НИКО НИЈЕ ИДЕАЛАН (6,1,5,2 = 8,1,5)

А РТ

Решење: напред А, назад РТ – НАПРЕДАН, А ЗАДРТ

5. место – Живота ПЕТКОВИЋ (шифра ТУЛЕ)

И НАД ПОПОМ ИМА ПОП (6,1,7,1 = 5,4,6)

А]

Решење: покрај А наопако Г – ПОКРА ЈАНА ОПАКОГ

КОМБИНОВАНИ СЛОВНИ РЕБУС – ПЕТ ПРВОПЛАСИРАНИХ САСТАВА

1. место – Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ (шифра КАФЕЦИЈА)

НИЈЕ БИЛО ТЕШКО (2,2,7,4 = 5,3,7)

**1219 – 2019.
3,14**

Решење: на пи осамсто лета – НАПИО САМ СТОЛЕТА

2. место – Милија СТЕВАНОВИЋ (шифра КОМБИ)

СА МЕРАКОМ (1,1,5,7 = 4,6,4)

СКУПИЋУ → А

Решење: к А футур СКУПИЋУ – КАФУ ТУРСКУ ПИЋУ

3. место – Милија СТЕВАНОВИЋ (шифра ЧИСТУНАЦ)

ВОЗИ АУТО ДРУГЕ МАРКЕ (2,10 = 4,4,4)

. . ЗОВАЦ

Решење: ТО занемарено – ТОЗА НЕМА РЕНО

4. место – Милија СТЕВАНОВИЋ (шифра КОМБИ)

ЗАЛЕЧЕНА ПОВРЕДА (2,1,1,10 = 6,4,4)

Ц ЕЕ

Решење: за Ц, Е лимитирана – ЗАЦЕЛИ МИТИ РАНА

5. место – Живота ПЕТКОВИЋ (шифра ТУЛЕ)

ВЕЛИКОДУШНОСТ (1,4,8,2 = 3,4,4,4)

Б ~~1~~

Решење: Б, онда јединица не – БОН ДАЈЕ ДИНИ ЦАНЕ

ИНДИРЕКТ – ПЕТ ПРВОПЛАСИРАНИХ САСТАВА

1. место – Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ (шифра КАФЕЦИЈА)

САВРЕМЕНА ПОЛИТИЧКА СЦЕНА (3,4,3,3 = 9,4)

ДОК СЕ ПОШТЕН СВЕТ КЛОНИ ДВА ПОЛИТИЧАРА . . .

Решење: . . . иде олош код оба – ИДЕОЛОШКО ДОБА

2. место – Владимир ШАРИЋ (шифра РАТАР)

НА ПРВИ ПОГЛЕД ИДЕАЛНО (1,5,4,1,1 = 8,4)

НИЈЕ ПРАВА . ИЈ . ПРАВА

Решење: с криве нема Н, Е – СКРИВЕНЕ МАНЕ

3. место – Даница СТОЈИМИРОВИЋ (шифра ТАЈЧИ)

ГРДЊА ГЛУМИЦЕ ДОБРЕ (5,6 = 6,5)

МАЛА ЈЕ ПОСЕКОТИНА, СТАВИ ГАЗУ . . .

Решење: . . . преко ранице – ПРЕКОР АНИЦЕ

4. место – Гојко МАНДИЋ (шифра МИГ)

ДУГОТРАЈНА ПАЉБА (1,1,4,4 = 4,6)

ГЛУМАЦ РИЧАР .

Решење: Д у Гира фали – ДУГИ РАФАЛИ

5. место – Мирослав КОРДИЋ (шифра ЏЕЗЕР)

СУПЕРМАРКЕТИ (5,3,5 = 8,1,4)

ШАЦУЈЕ ГРОВОМНИК ИЗ НОРДИЈСКЕ МИТОЛОГИЈЕ ЈУДЕЈСКОГ КРАЉА

Решење: мерка Тор Ирода – МЕРКАТОР И РОДА



Драган Лојаница, Београд

ЕНИГМАТСКИ КЛУБ «НОВА ЗАГОНЕТКА»

Енигматски клуб «Нова загонетка» основан је у Београду 29. септембра 2001. године и убрзо је постао један од најактивнијих у Србији. Основала су га најпознатија имена у српској енигматици, страсни заљубљеници у загонеташтво, у коме су видели и нешто више од пуке забаве. На оснивачкој скупштини за првог председника је изабран Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, а у петочлано клупско Председништво изабрани су још и Милија СТЕВАНОВИЋ, потпредседник и Вељко ДОПУЋА, Љубиша ЈАКШИЋ и Ивица МЛАЂЕНОВИЋ, чланови. После више промена у саставу Председништва, сада су његови чланови: Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, председник, Љубиша БАНОВИЋ, потпредседник, Петар ЈОВОВИЋ, Душко ЛАЗИЋ и Милија СТЕВАНОВИЋ, чланови.

За све ове године клуб се држао следећих начела:

1. Залагање за ауторску енигматику, нешаблонску и маштовиту;
2. Настојање на разноврсности и подједнаком третирању свих врста загонетака;
3. Тесна сарадња са ЕСС и осталим сродним удружењима и асоцијацијама;
4. Отвореност и сарадња са члановима клуба и свим осталим заинтересованим енигматима;
5. Активно учешће на свим енигматским такмичењима и скуповима;
6. Пропагирање енигматике кроз стручне књиге и периодична издања;
7. Пропагирање енигматике преко средстава јавног информисања;
8. Сарадња у енигматским и неенигматским листовима.

Од десетог броја (новембар 2004) «Весник» је добио у Народној библиотеци Србије у Београду и ознаку *ISSN 1820 – 2918*, односно међународни стандардни број за серијске публикације који служи за идентификацију листа на националном и интернационалном нивоу.

Кроз Енигматски клуб «Нова загонетка» прошло је до сада више од 90 заљубљеника у ову «играрију духа» и «гимнастику ума». Сви они, како бивши, тако и садашњи чланови, на свој начин су допринели клупским активностима и корисном енигматском дружењу. Тренутно клуб броји тридесетак чланова из целе Србије.

Посебно треба истаћи следеће активности:

1. Издавање гласила «Весник», око 4 пута годишње са информацијама о дешавањима у енигматском свету наше земље и окружења, теоријским прилозима, прилозима из историје српске енигматике, енигматским евиденцијама, приказом успешних и ретких енигматских радова итд. Управо, је у децембру месецу 2019. године изашао 60. број овог информативно – теоријског гласила, а пред Вама је сада и 61. број. Са различитим повременим додацима («Ген», «Сремуш», Први број «Енигме», «Malgranda enigmo» и другим), укупно је публиковано 2.586 страница различите енигматске садржине.
2. Публиковање енигматских књига је значајна клупска активност. Штампано је 8 наслова, не рачунајући «Малу енигматску библиотеку», у којима је ЕК «Нова загонетка» била издавач или суиздавач («Словни ребуси Михајла Вемића», «Мозгали-

ца индирект», «Загонетка криптограм», «Јавност – енигматска страна», «Речник 5, Ј – Љ», «Словна ребусијада», «Укрштање речи у српској енигматици», «Магична енигматика»). Иначе, ЕКНЗ је од стране Националне ISBN агенције при Народној библиотеци Србије, 2014. године, укључен у ISBN систем – Међународни стандардни број књиге, са матичном ознаком издавача: 978 – 86 – 917887.

3. Покретање едиције «Мала енигматска библиотека», издавачи ЕК «Нова загонетка» и «Алма» (штампано девет издања: «Једнословни речник», «Магични ликови», «Словни ребус – врсте и варијације», «Анадиплозе», «Енигматски записи», «Речник етника и ктетика, А – Ј», «Речник етника и ктетика, К – П», «Чудесни енигматски свет Бошка Петровића – први део», «Речник етника и ктетика, Р – Ш»);

4. Енигматски водич ра радио – таласима, у оквиру емисије *Алтернативни водич кроз Београд* Дарка КОЦЈАНА (радио станице: «Индекс», «Жабац», «Студио Б»), у периоду 2001 – 2004. године, имао је укупно 106 оглашавања и око 70 часова радио програма енигматске садржине.

Клуб одржава једанпут у две године отворено надметање «Меморијал Србољуба Станковића», такмичење у састављању словних ребуса и индиреката. Укључујући и 2019. годину, до сада је одржано девет оваквих такмичења, на којима су учествовали скоро сви познати састављачи из ових енигматских области из наше земље и окружења истог или сличног говорног подручја. Ова такмичења су знатно допринела популаризацији и даљем развоју словног ребуса и индиректа, загонетака које се релативно мало срећу на страницама енигматских издања, загонетака код којих је готово немогуће њихово стварања свести на шаблоне и копјутерске програме.

У периоду од 2006 – 2008. године, у сарадњи са Месном заједницом «Академија», у Блоку 29 у Новом Београду, Енигматски клуб «Нова загонетка» је организовао серију енигматских дружења енигмата, без обзира на клубску припадност, са грађанима, љубитељима загонетања. На овим скуповима, а било их је укупно 11, разговарало се о свим актуелним темама везаним за српску енигматику, а ради њеног даљег популарисања и унапређивања.

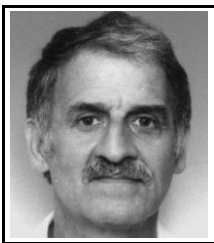
Сваке године, почев од Оснивачке скупштине 2001. године, одржавају се редовне Годишње скупштине клуба, којих је до сада било укупно 18. На овим скуповима увек су учествовали и енигматски посленици и љубитељи енигматике и из других енигматских асоцијација са ових наших простора.

Од 1. марта 2014. године почиње сарадња клуба са Компанијом «Новости», и клуб припрема енигматски део у листу «Новости енигма», што је дотада било у надлежности ЕК «Београд». Тиме је клубу указано велико поверење, јер је у питању најстарији енигматски лист у Србији са импресивним податком да излази непрекидно од 7. јула 1951. године. Одговорни уредник листа је Небојша ВУЧЕНИЋ, а уредници енигматике, чланови клуба: Драган ЛОЈАНИЦА, Зоран МИЛУНОВИЋ и Момир ПАУНОВИЋ. Пре њих уредник енигматског дела у овом листу био је сада покојни Миодраг ТОШИЋ.

Седиште клуба је у Београду, у улици Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26.

Телефони: 011/2131–143 и 064/9452–493, Е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs.

Однедавно функционише и блог клуба, који је отворен за сарадњу са свим заинтересованим енигматима, члановима клуба и осталих, а налази се на адреси: www.novazagonetka.blogspot.com.



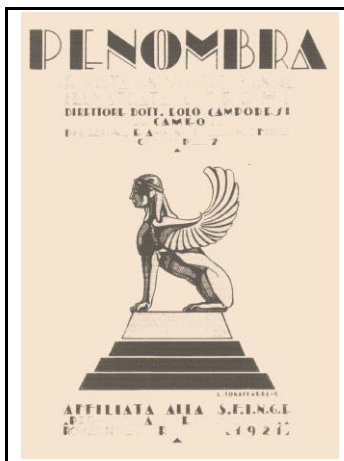
Мирослав Живковић, Јагодина

РЕДАК ЕНИГМАТСКИ ЈУБИЛЕЈ

**ПОЧЕТАК ОВЕ ГОДИНЕ ИМА ВЕЛИКИ ЗНАЧАЈ ЗА
ИТАЛИЈАНСКО ЗАГОНЕТАШТВО, ЈЕР ЈЕ ЧАСОПИС
ЕНИГМАТСКЕ КЛАСИКЕ «ПЕНОМБРА»
УСПЕО ДА ОПСТАНЕ ЧИТАВ ЈЕДАН ВЕК**

Дневни лист «Политика» почео је да излази још 1904. године, што значи да је достигао 116 година од штампања првог броја. Мора се признати да је то сасвим пристојан период за један дневни лист. Међутим, мање би се могло очекивати од неког енигматског часописа да се непрекидно појављује читав један век. Ипак то се десило једном италијанском часопису енигматске класике. У питању је дуговечна «Пеномбра», која је недавно прославила редак јубилеј – стогодишњицу излажења.

О «Пеномбри» је писано у пар наврата у нашим енигматским билтенима. Подсетимо се када је то било. Први напис био је у ВЕСНИКУ, број 14, на странама 25–26. Наслов текста је гласио ОСАМ И ПО ДЕЦЕНИЈА *ПЕНОМБРЕ*. Читаоци су могли да се информишу о најосновнијим карактеристикама часописа.



Потом је и ГЛАСНИК, у броју 32, на странама 44–46 поново писао о «Пеномбри», сада под насловом ВИШЕДЕЦЕНИЈСКИ ОПСТАНАК *ПЕНОМБРЕ*. Текст је садржавао нешто проширеније објашњење појединих рубрика. Он је у целости, са језичким изменама, објављен у ријечком СУПЕР ФЕНИКСУ, број 71, на странама 50–51. То је истовремено била улазница за улазак писца ових редова на странице Фениксових издања.

Пошто су наши енигматски билтени (а и још неке енигматске књиге) доспели у редакцију «Пеномбре», стигао је и одговор. У пар наврата, објављени су текстови, који се тичу српске енигматике. О њима се мора рећи нешто опширније.

Неправедно би било не рећи нешто о ранијим уредницима «Пеномбре». Први број се појавио јануара месеца 1920. године у граду Форлију. Уредио га је доктор Еоло КАМПОРЕСИ (Форли, 03.05.1891 – 31.10.1973), чији је псеудоним гласио САМЕО. Свој енигматски почетак имао је у часопису DIANA D'ALTENO 1910. године.

«Пеномбру» је уређивао све до 1970. године. Поред своје лекарске праксе, интересовао се и за фармацеутска истраживања. Био је позоришни критичар, као и велики љубитељ музике. У младим годинама дружио се са Мусолинијем, али је касније постао антифашиста. Обожавао је парапсихологију. Одржао је око 600 предавања из медицине и музике. Добио је улицу у свом родном граду.

На месту уредника наследио га је Марио ДАНИЈЕЛЕ (Напуљ, 08.11.1908 – Рим, 12.04.2001). Његов псеудоним био је FAVOLINO, што би се дало превести као «мала саћа». Живео је у Риму од 1928. године, али и у Африци. Бавио се различитим пословима. Био је туристички водич, типограф, држао је модну радњу, заједно са својом супругом.

Уређивао је и ове часописе: RASEGNA ENIGMISTICA, DEDALO, BALKIS. Објавио је велики број разноврсних загонетака. Био је аутор неколико енигматских свезака: PAROLE NUL'OMBRA (1958), RACOLTA DI 50 SONETTI SFINGICI (1959), NOMENCLATORE ENIGMISTICO (1961), ENIMMI INEDITA DI UN ACADEMIA INTRONATO (1967), QUARTERNI ENIMMISTICI (1967). Ипак, најзначајније му је дело књига ENIMMISTICA MODERNA (1941). Добитник је више енигматских признања: SFINGE D'ORO (1960), STELIO (1968), OSCAR (1981).

Осим основног, користио је још десетак других псеудонима. Од њих, најадекватнији су били они анаграмског типа: ADELINA ROMEI, AMEDEO LINARI, DON ELIA MAIER, DR ENEA MIAOLI, ERMELINDA AIO.

Тренутни уредник «Пеномбре» је његов син Чезаре ДАНИЈЕЛЕ, који је часопис увео у други век излагања.

Карактеристична прва страна зелене боје, протекле године добила је другачију форму. Сваког месеца, «Пеномбра» је имала репринтовану насловну страну из неког ранијег годишта. Ту страну су осмишљавали многи ликовни уметници.

Друга новина, уведена прошле године, односила се на ребусе. Они су били раштркани по разним странама рубрике FIAT LUX, што је допринело још модернијем и графички привлачнијем изгледу листа.

Пожелимо «Пеномбри» још пуно и пуно година излагања. Аутор овог текста ће и надаље добијати наредне бројеве. То је чврсто обећање које је добијено од уредника пре пар година. Он је имао ту част да за време боравка у Риму, пар сати, буде гост Чезареа ДАНИЈЕЛА.



Мирослав Лазаревић, Београд

21. ФЕБРУАР – ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

СПОЈ СРЕДЊОВЕКОВНОГ НАРОДНОГ УСМЕНОГ ЗАГОНЕТАЊА И ПОЧЕТКА СТВАРАЊА СРПСКИХ АУТОРСКИХ ЗАГОНЕТАКА. ДВА ВЕКА ОД ОБЈАВЉИВАЊА ПРВИХ СРПСКИХ АУТОРСКИХ ЗАГОНЕТАКА.

Да би се разјасниле неке нејасноће везане за ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ, а које су често присутне у српској енигматској јавности, дајемо још једном следеће чињенице.

Ради проналажења најповољнијег датума за ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ, на *Осми сусретима енигмата Србије* у Сомбору 2008. године, формирана је за ово и одређена комисија Енигматског савеза Србије. После годину дана разматрања ове теме и предлагања више датума, на *Деветим сусретима енигмата Србије* у Вршцу 2009. године, једногласно је прихваћен предлог који је дао потписник ових редова, а то је да **21. ФЕБРУАР** буде проглашен за **ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ**.

При утврђивању ДАНА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ била је жеља да се пронађе што старији датум везан за почетке и развој српске енигматике, да се утврде историјске чињенице које представљају корене загонетања на српским просторима. Наравно, ово није био ни мало лак посао, јер се зна да је на овим нашим просторима све почело са српским народним загонеткама, које су стваране вековима, дотериване, усавршаване и преношене са колена на колено усменим путем. Оне су представљале део богатог и садржајног средњевековног народног стваралаштва, а кроз ове умотворине, народ је показивао сво богатство ума и духа, без обзира на његову нешколованост. Ова остварења немају конкретне ауторе, она су резултат колективног народног умећа. Према томе, у оваквим условима стварања загонетака, тешко је било пронаћи неки конкретан датум, као почетак свега овога.

Истраживања српских енигматских историчара показала су да прве српске класичне ауторске загонетке налазимо 1820. године, значи **тачно пре 200 година**. Наш познати просветитељ, новинар, публициста и дипломата ДИМИТРИЈЕ ДАВИДОВИЋ (1789 – 1838), у првом српском алманаху «Забавник», који је штампао у Бечу, у издању за 1820. годину, публиковао је, према садашњим сазнањима, прве српске ауторске загонетке (шараде и логогрифе) непознатог аутора (укупно 22 загонетке).

Да би било све јасније, јер је ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ везан и за народни црквени календар, односно за ЗАГОНЕТНУ СУБОТУ, потребно је и следеће објашњење.

Те 1820. године када су штампане прве српске класичне ауторске загонетке, 21. фебруара, била је ЗАГОНЕТНА СУБОТА, по новом, Грегоријанском календару, народни празник усменог колективног загонетања. Идеја је била да се на неки начин обједини колективно народно загонеташтво са појавом првих ауторских загонетака. Иначе, ЗАГОНЕТНА СУБОТА пада два дана пред почетак седмонедељног Васкршњег поста. Како је Васкрс покретан празник, то се и ЗАГОНЕТНА СУБОТА помера. Ове 2020. године она пада 29. фебруара, а ЕСС је својевремено одлучио да се обележавање ДАНА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ, односно 21. ФЕБРУАРА, обавља на дан када те године пада овај народни празник, који је у прошлости био симбол народног духа и стваралачке маште.

Трагало се за што старијим датумом везаним за корене загонетања на српским просторима. Опште је познато да је код нас све почело са народним загонеткама, које су стваране вековима, дотериване и пренешене са колена на колено усменим путем. Оне су представљале део средњовековног народног стваралаштва, резултат су колективног народног умећа, а кроз ове умотворине, народ је показивао сво богатство ума и духа. Прве наше народне загонетке објавио је Вук СТЕФАНОВИЋ КАРАЦИЋ у СРПСКОМ РЈЕЧНИКУ 1818. године, али датум ове објаве није познат.



Димитрије ДАВИДОВИЋ



Насловна страна ЗАБАВНИКА

НАЈСТАРИЈЕ СРПСКЕ ШАРАДЕ ИЗ «ЗАБАВНИКА»

Први је наг, друга два закључују дан, читава реч једно живинче.
(го + вече = говече)

Први је реке једно име, други је орган тела, читава је гордост.
(По + нос = понос)

Месојеђе је време између Божића и почетка великог Васкршњег поста, када је према црквеним правилима допуштено узимање меса и остале мрсне хране. То је време разних веселих скупова, забављања, приредби и карневала. Као што је познато, највећи хришћански празник Васкрс је покретан празник и пада у размаку од 35 дана (најраније 4. априла, а најкасније 8. маја по Новом календару). Месојеђе је, у ствари, период од Божића до Месних поклада које увек падају у недељу, при чему се овај последњи дан Месојеђа назива и Месопустом. Цела та недеља дана до Месних поклада назива се и Месопусном седмицом. Беле покладе падају у следећу недељу после Месних поклада, када се пред велики Васкршњи пост опрашта и од белог мрса. Та недеља дана између Месних и Белих поклада назива се и Белом или Сиропусном седмицом, када се још може јести бели мрс (млеко и млечни производи). Цела ова седмица је у знаку дружења и веселја и по народном обичају представља најведрију седмицу у години.

Ова недеља дана између Месних и Белих поклада се назива још и Загонетном седмицом, па се Беле покладе називају још и Белом или Загонетном недељом. Дан пре тога, у оквиру Загонетне недеље, је ЗАГОНЕТНА СУБОТА, која у ствари пада два дана пре почетка седмонедељног Васкршњег поста.

Позната је чињеница да је наше народно усмено стваралаштво, као колективна творевина, било непресушно. Због тога је у народу једна седмица у години била одређена за смишљање и постављање загонетки, замки и смицалица, као и за бистроумно решавање истих, чиме се оштрио народни дух и развијала стваралачка машта. То је управо била Бела недеља, па је јасно због чега је она названа и Загонетном недељом.

Постојало је веровање у неким нашим крајевима да се у току године никакав ваљан посао неће моћи обавити, уколико се у току ове седмице не би смилила и поставила нека загонетка. Због тога је ова седмица у народном календару прихваћена за надмудривања и исказивања маштовитости и надмоћи, чиме се оплемењивао и развијао дух и ум.

Наравно, пошто је везана за Васкршње празнике и ЗАГОНЕТНА СУБОТА се помера, али је увек педесети дан уназад од Васкрса. ЗАГОНЕТНА СУБОТА је падала у различите дане (креће се од 14. фебруара до 20. марта), па не би било практично овај дан начелно узети за ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ, јер се он сваке године помера. Заузет је став да се за ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ узме датум када је 1820. године падала ЗАГОНЕТНА СУБОТА, чиме би напред наведена идеја о обједињавању датума везаним за српске народне и класичне ауторске загонетке била реализована.

После консултација са господином Драганом МИЛИНОМ, професором на Богословском факултету у Београду, установљено је да је 1820. године Васкрс био 10. априла по Новом календару (Грегоријански календар), односно 28. марта по Старом начину рачунања времена (Јулијански календар), узимајући садашњу разлику од 13 дана између ова два календара. Тако се за ЗАГОНЕТНУ СУБОТУ, за 1820. годину, добија 8. фебруар по Старом, односно 21. фебруар по Новом календару. Због тога је одлучено да се за ДАН ЕНИГМАТА СРБИЈЕ узме 21. ФЕБРУАР.



**МАРЈАН РАДАКОВИЋ, Ниш и
КРСТА ИВАНОВ, Бор**



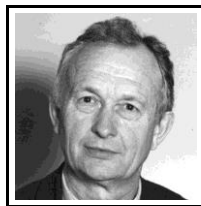
ПОДСЕТНИК СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

Пред нама су 20. Сусрети енигмата Србије (СЕС). Подсетићемо се на претходне Сусрете са чињеницама: Место и време одржавања, број учесника, обилазак знаменитости – музеји, галерије, манастири, туристички центри и др.

Ред.број СЕС – а	Град одржавања	Место одржавања	Термин одржавања	Бр.уче- сника	Обилазак знаменитости
1.	Београд	Ресторан «Господарска механа»	12. 12. 1998.	84	-
2.	Београд	Ресторан «Парк» – Калемегдан	27. 10. 2001.	71	-
3.	Нови Београд	Центар Месне заједнице Блока 29	26. 10. 2002.	34	-
4.	Панчево	Хотел «Тамиш»	13 – 14. 11. 2004.	63	-
5.	Нишка Бања	Хотели «Озрен» и «Партизан»	01 – 02. 10. 2005.	57	Ћеле кула, Нишка Бања
6.	Бајина Башта	Хотел «Дрина»	15 – 17. 09. 2006.	54	Национални парк «Тара», Дрвенград, Шарганска осмица, ХЕ Перућац, Река Врело (Година)
7.	Лозница	Угоститељско– туристички објекат «Дри- нум травел»	28 – 30. 09. 2007.	66	Вуков спомен парк, Манастир Троноша, Чесма «Браће Југовића»
8.	Сомбор	Дом ученика	22 – 24. 08. 2008.	59	Бакин салаш, Етно- парк «Барачка», Галерија Милана Коњовића, Гробно место Радемара

9.	Вршац	Хотел «Србија»	09 – 11. 10. 2009.	60	Манастир Месић, Винарија «Крстов», Спортски центар «Миленијум», Градски парк, Градски музеј, Апотека на степеништу.
10.	Кргује- вац	Студентски дом «Слобода»	27 – 29. 08. 2010.	52	Народни музеј, Музеј Тополивнице, Прва српска гимна- зија, Позориште, Спомен парк «Шу- марице», Манастир Враћевшница
11.	Пожаре- вац	Хотел «Дунав»	23 – 25. 09. 2011.	63	Манастир Заова, Ергела Љубичево, Галерија «Милена Павловић-Барили», Културно-издавачки центар «Српска кућа»
12.	Кикинда	Дом ученика «Никола Војводић»	24 – 26. 08. 2012.	157	Кикиндски музеј (мамут), Галерија «Тера»
13.	Врање	Дом ученика и студената	30. 08 – 01. 09. 2013.	50	Народни музеј, Кућа Боре Станковића, Споменик Станиши Стошићу, Манастир Прохор Пчињски
14.	Бор	Хотел «Језеро» – Борско језеро	29 – 31. 08. 2014.	58	Лазарева пећина, Јамски кафић, Види- ковац старог Повр- шинског копа, Конак Кнеза Милоша у Брестовачкој Бањи

15.	Ваљево	Хотел «Нарцис»	02 – 04. 10. 2015.	61	Петница, Бранкови- на, Народни музеј, Муселинов конак, Старо градско језгро Трешњар
16.	Чачак	Студентски дом	19 – 21. 08. 2016.	55	Овчар Бања, Манастири Никоље и Благовештење, Народни музеј, Галерија «Надежда Петровић», Споме- ник војводи Степи Степановићу
17.	Суботица	Студентски дом	18 – 20. 08. 2017.	58	Градска кућа, Палићко језеро, Винарија «Звонко Богдан»
18.	Сремска Митро- вица	Дом ученика средњих школа	24 – 26. 08. 2018.	46	Археолошко нала- зиште «Сирмијум», Мост на Сави, Градско језгро
19.	Врњачка Бања	Хотел «Даница»	13 – 15. 09. 2019.	52	Врабац «Гочко», Градски парк, «Мост љубави», Снежник
20.	Ниш	Студентски центар	14 – 16. 08. 2020.	-	Планирано: Логор «Црвени крст», Твр- ђава (Лапидаријум, Градска башта, Га- лерија, Летња по- зорница, Музеј це- за), Пешачка зона Ниша, Споменик Калчи, Казанџијско сокаче, Чегар, Манастир Свети Јован Пантелеј

Јован Вуковић, Нова Пазова**Сараднички конкурси (13)****РЕШАД ПРЕУЗИМА ПРИМАТ**

«Минос – борба за квалитет» («Енигмин» традиционални сараднички конкурс) за 1991. годину завршен је у ЕНИГМИ број 1860, од 31. марта 1992. године. Како је објављено, жири: Слободан ПОПОВИЋ, Зоран ЗЕЉКОВИЋ и Милан ШАБАН, «састао се 22. 2. 1992. год. да би још једном размотрио радове који су ушли у ужи избор за додељивање награда». Наступила је нова млада генерација састављача. Стари су се заморили или задовољили освојеним признањима на претходним конкурсима.

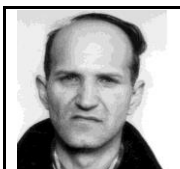
Судећи по броју учесника и приспелих радова жири није имао много посла, јер је очигледно дошло до опадања интереса за ово састављачко такмичење. За први део конкурса (класичне укрштене речи), награде су овако raspоређене:

Прва награда од 4.000 динара припала је Решаду БЕСНИЧАНИНУ – шифра БЕНВЕНУТО ЧЕЛИНИ. Две друге награде од по 2.500 динара добили су: Златко ДЕЛИЋ (шифра ГОЛД ЛИТЛ ПИС) и Решад БЕСНИЧАНИН (шифра ЦРНИ 38).

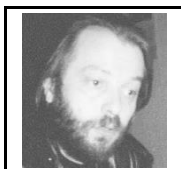
Три треће награде од по 1.000 динара добили су: Јан БАЖИК (шифра ФИШЕР), Фехим КИЈУНЦИЋ (ПАВЛЕ) и Златко ДЕЛИЋ (КОНАН БАРБАРИН).

Тема другог дела конкурса била је скандинавка. И у овом делу је најбољи био Решад БЕСНИЧАНИН, јер је њему припала прва награда у износу од 4.500 динара (шифра МАГНАТ). Две друге награде од по 2.500 динара добили су: Војислав ГЛОЖАНСКИ (МАГНАТ), и Решад БЕСНИЧАНИН (РЕМАРК). Три треће награде од по 1.000 динара добили су: Сретен ПЕРИЋ (ТЕРЕНС), Војислав ГЛОЖАНСКИ (НМС) и Миодраг ВУЧКОВИЋ (КАМИОНЦИЈА).

Као што се види седам састављача поделило је 12 награда. Најуспешнији је био Решад БЕСНИЧАНИН са две прве и две друге награде, па Златко ДЕЛИЋ и Војислав ГЛОЖАНСКИ са по једном другом и једном трећом наградом. Међу познатим састављачима укрштеница нашло се и једно ново име – Миодраг ВУЧКОВИЋ. Што се њега тиче, он се после овог конкурса више није појављивао у енигматици? Штета, јер је очигледно имао смисла за састављање укрштених речи.



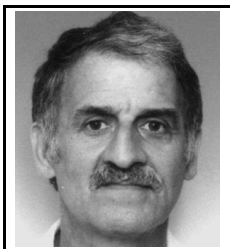
Решад
БЕСНИЧАНИН



Златко
ДЕЛИЋ



Војислав
ГЛОЖАНСКИ



Мирослав Живковић, Јагодина

НОВЕ ИДЕЈЕ КОД ПОТИРАЉКИ

**ПОНЕКАД ЈЕ ПОТРЕБНО ДА СЕ МАЛО ОДСТУПИ
ОД ОСНОВНОГ ПРАВИЛА КОД ОВЕ ЗАГОНЕТКЕ,
КАКО БИ СЕ ДОБИЛИ НЕКИ
НЕОБИЧНИ ВАРИЈЕТЕТИ**

Два претходна броја ВЕСНИКА донела су текстове о потираљци, са по девет до сада непубликованих варијетета, ове не баш тако популарне загонетке. Дало би се помислити да је то крај иновација на ову тему. Међутим, испоставило се да то није завршетак серије. Како би се задржао исти ритам, нађено је још девет нових варијетета.

Енигматски пуританци, ако их уопште и има, сигурно би нашли којекаве замерке тим бројним комбинацијама. Но, ако све ово схватимо као једну игру са дозвољеним одступањима, тада ће то попримити сасвим другачију визуру.

ПРОШИРЕНА ПОТИРАЉКА

У датом низу презимена књижевника, једно је вишак.
Када се то презиме одбаци, као коначно решење
добија се презиме још једног књижевника.

АЛЕРАМО, ДИКЕНС, ЕСХИЛ, МАРО, ОДН

Вишак: ОДН, решење: ХАНДКЕ

КРЊА ПОТИРАЉКА

Недостаје назив једног града да би потираљка била
потпуна. Када се тај назив дода,
може да наступи потирање и анаграмисање.
Решење је такође још један град.

АМСТЕРДАМ, _ _ _ _ _ , РИМ, САН МАРИНО

Недостајући град: БОГОТА, решење: БЕОГРАД

СУСЕДНА ПОТИРАЉКА

Одступа од основног правила да се потиру иста слова. Преиначење је у томе да се дозволи потирање два суседна слова из азбуке. У случају да се у постављеним речима нађу три суседна слова, мора се извршити избор. Сматра се да не треба давати примере тога, него приступити решавању.

БОР ЈЕ ПЛАТИНАСТ

Решење: ЕТАНОЛ (потиру се А и Б, И и Ј, П и Р, С и Т)

НЕСУСЕДНА ПОТИРАЉКА

Довољно је само рећи да се потиру два несуседна слова.

Сличан избор је као и у претходном примеру.

Треба направити прави пар за потирање, што је олакшано јер су дата само два италијанска фудбалска клуба.

ВЕРОНА, СПАЛ

Решење: РЕАЛ

РЕДУКТИВНА ПОТИРАЉКА

Иде се још корак даље:

потиру се само нека одређена слова.

Она припадају једном америчком граду у Тексасу.

То значи да решење може да има и парове других слова.

АКРА, ЕРНЕ, КАНБЕРА, ОРЛЕАН, ЧОП

Решење: БАЧКА ПАЛАНКА

(потиру се слова Р, Е, Н, О из истоименог града)

РИМСКА ПОТИРАЉКА

Ради се о римским бројевима, који су истоветни словима латинице. Знамо да су то: **I, V, X, L, C, D, M.**

Ако се парови неких од њих нађу у задатим презименим књижевника, она се потиру. Јасно је да решење (име и пезиме) припада тој групи књижевника.

МОМ, АДI, MILN, LA MIR, MILER

Решење: АНДРЕ МАЛРО

КОНТРА ПОТИРАЉКА

Насупрот важећим правилима, овде се уклањају сва **непарна** слова. Преостала слова морају да буду у паровима. Она дају анадиплозно (удвојено) име и презиме још једног књижевника. Решење се неће дати, јер можда ће неко покушати да га открије.

Напомена: Списак је могао бити знатно краћи, али и дужи (ДИК, КИД, ЛИЛИ, ШАША).

Аутор је себи дао задатак да употреби сва слова азбуке.

**БРОХ, ГЕЈЦ, ЂИКИЋ, ЖУВ, ЗИЛАХИ, КАФКА,
ЛАДАН, ЛА САЛ, МАЛАРМЕ, ПИЉЊАК, САНД,
ТАКАЧ, ЦИЛИХ, ЏОНС, ШАЛДА**

АСОЦИЈАТИВНА ПОТИРАЉКА

Пре би се могло сматрати да је ово логичка загонетка, јер потираљка само припомаже. Дата је само једна колона тражених појмова, али који тек треба да се открију.

Помоћ пружају наведене потираљке.

**ВАЛА, ТАЈ ВРЛО ИСКРЕН ПОЕТА
НАМА ПРАВИ ДИВАН ДАР – МЛЕЧ
БРИСЕЛ ЈЕСТЕ ТРАГ
ГРО «ДЕБЕЛЕ НАГРАДЕ»**

Решења сукцесивно: ПЕСНИК, ПЧЕЛА, БЕЛГИЈА, НОБЕЛ

Коначно решење без потребних објашњења:
МОРИС МЕТЕРЛИНК

ТРОСТРУКА СИНОНИМНА ПОТИРАЉКА

Назив све говори. Појмови су дати по редовима, а ради се о три синонима исте животиње.

ВРАНА, КРАВА, КУГУАР, МРЕНА

РОВАЦ, СЕНИЦА, ТВОР

ИРВАС, РАК, НАРВАЛ, ПРАСЕ

Решења по редовима: ГЕМ, НЕСИТ, ПЕЛИКАН

СА БЛОГА ЗА ЛЈУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
rebusi.blogspot.com (почео са радом 8. јула 2009)
«НАЈРЕБУСИ» НОВЕМБРА И ДЕЦЕМБРА МЕСЕЦА 2019.

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ НОВЕМБАР 2019.

Аутор: ИЛИЈА ЂУРКОВИЋ

Дерби (5, 4 = 3, 6)



МЕЧ ЈЕСЕНИ (мечје сени)

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ ДЕЦЕМБАР 2019.

Аутор: ЗОРАН МИЛУНОВИЋ

Има их и више у граду (4, 1, 4, 1, 4 = 7, 2, 5)



ГРАФИТИ НА УЛИЦИ (Граф и Тина у Лици)

СА БЛОГА ЗА ЛЈУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
rebusi.blogspot.com (почео са радом 8. јула 2009)
«НАЈРЕБУС» ГОДИНЕ 2019.

Аутор: ЧЕДОМИР ЈЕЛИЋ
Насилни Херцеговци (6, 1, 7 = 3, 2, 4, 5)



ЕРЕ МИ ТУКУ ЋЕРКУ (еремит у кућерку)

СА БЛОГА БРАНИСЛАВА НИКИЋА

О МЕНИ



БРАНИСЛАВ НИКИЋ

телефон:

+381 64 8306174,

мејл:

nikic.branislav@gmail.com

Енигматиком се бавим пуних 39 година и за то време сам објавио преко 6.000 радова. Иако сам првенствено састављач ребуса, објавио сам велики број скандинавски, укрштеница, осмосмерки и свих других врста загонетки. Био сам уредник и издавач енигматских листова «Хаос» и «Квиз Браничево» и уредник «Трача у скандинавкама». Сада састављам за «Дневне новине» из Подгорице, «Реч народа» и «Браничевац» из Пожаревца. Повремено објављујем ребусе у енигматским листовима «Новости енигма» из Београда, «Сезам» из Сарајева, «Феникс» из Ријеке и «Квизорама» из Загреба. Уколико вам је потребна сарадња за ваш лист, новине, сајт или било шта друго, јавите се.

Припремио: Мирослав Лазаревић

П О В О Д О М Ј У Б И Л Е Ј А «В Е С Н И К А»

100 ЕВИДЕНТИРАНИХ СЛОВНИХ «ДЕВЕТКИ»

Поред осталог, у «Веснику», информативно–теоријском гласилу ЕК «Нова загонетка», могле су се наћи и разне енигматске евиденције, нарочито из сфере мрежастих загонетака, што показује разноврсност третираних тема.

Тако су се у овој публикацији могле наћи и евиденције слоговних квадрата 9х9, теже и ређе сретане енигматске дисциплине, којом се бавио релативно мали број енигматских ентузијаста. Само у овом 61. броју «Весника», објављено је 27 оваквих састава познатог хрватског енигмате Бориса АНТОНИЋА. Са приказом свих осталих састава који следи (укупно 73), а који су, до сада, објављени у «Веснику», укупна цифра објављених словних деветки износи равно 100, што «Весник» сврстава у значајне евидентичаре ове врсте.

Ради економичности у простору, даћемо само коришћене појмове у конструкцији оваквих састава, са назнаком у ком броју «Весника» су они евидентирани и где су први пут објављени.

ВЕСНИК, број 3, септембар 2002.

01. НАКРИВОСТ, АЕРОМЕТАР, КРОТАЛИНИ, РОТАРИЈАЦ, ИМАРИНАТИ, ВЕЛИНГТОН, ОТИЈАТЕРИ, САНАТОРИЈ, ТРИЦИНИЈИ
(ЕНИГМА, број 316, Београд, 10.7.1959, Бошко Петровић)
02. ЗАСПАЛОСТ, АНТИПАТАР, СТАРЕТИНЕ, ПИРОЛЕЈИН, АПЕЛИРАТИ, ЛАТЕРИТАР, ОТИЈАТЕРИ, САНИТАРАЦ, ТРЕНИРИЦА
(ЕНИГМА, број 318, Београд, 1.8.1959, Симон Рацковић)
03. ПРИСТАНАК, РАСПОРЕНО, ИСЛАМИЗАМ, СПАНИЈЕЛИ, ТОМИЧАНИН, АРИЈАРАТИ, НЕЗЕНАНИН, АНАЛИТИКА, КОМИНИНАЦ
(ЕНИГМА, број 319, Београд, 10.8.1959, Бошко Петровић)
04. РАСПЕТОСТ, АЛТОМЕТАР, СТИЛОБИНИ, ПОЛИЦАЈАЦ, ЕМОЦИРАТИ, ТЕБАРИТОН, ОТИЈАТЕРИ, САНАТОРИЈ, ТРИЦИНИЈИ
(РАЗНОДА МИЛИОНА, Београд, лето 1965, Симон Рацковић)
05. ПОДГЛАВАК, ОПЕРАТИВА, ДЕНИКОТИН, ГРИФОНИЈА, ЛАКОНИЧАР, АТОНИРАТИ, ВИТИЧАНИН, АВИЈАТИКА, КАНАРИНАЦ
(ЧВОР КРИЖАЉКА, број 344, Бјеловар, 7.3.1984, Живко Докић)
06. КАРАПАТАК, АПАРАТУРА, РАВАРАНИН, АРАГОНИЈА, ПАРОДИЧАР, АТАНИЧАНИ, ТУНИЧАНИН, АРИЈАНИЈА, КАНАРИНАЦ
(ЧВОР КРИЖАЉКА, број 397, Бјеловар, 19.3.1986, Живота Станковић)
07. СИТНОКЛАС, ИЗРАСЛИНА, ТРИПТИКОН, НАПЕРЈАТИ, ОСТРГАВАТ, КЛИЈАЛИЦА, ЛИКАВИ СИР, АНОТАЦИЈА, САНИТАРАЦ
(МАЛА ЗАГОНЕТКА, број 1, Београд, 23.10.1992, Петар Бизумић)
08. ГОВЕДАРАК, ОПЕКОТИНА, ВЕРОКОВАН, ЕКОНОМИКА, ДОКОЛИЧАР, АТОМИЧАРИ, РИВИЧАНИН, АНА КАРИНА, КАНАРИНАЦ
(НОВОСТИ ЕНИГМА, број 1918, Београд, 11.5.1993, Петар Бизумић)

09. АРИСТОМЕН, РАСТОПИВИ, ИСЛАМИЈЕТ, СТАТИРАЛИ, ТОМИРИЧИН,
ОПИРАВАНА, МИЈАЧАНИН, ЕВЕЛИНИЦА, НИТИНАНАЦ
(ПОЛИТИКА ХУПЕР, број 86, Београд, 29.6.1993, Живота Станковић)
10. ПРАВИ КЛАС, РАНИСЛАВИ, АНЕСТЕТИК, ВИСТЕРИЈА, ИСТЕНИРАН,
КЛЕРИКАТИ, ЛАТИРАНИН, АВИЈАТИКА, СИКАНИНАЦ
(НОВОСТИ ЕНИГМА, број 1934, Београд, 12.4.1994, Живота Станковић)
11. ДОБРИСЛАВ, ОБЛАСКАТИ, БЛИСТАВАЦ, РАСКОЛИНА, ИСТОРИЧАН,
СКАЛИНАТА, ЛАВИЧАНИН, АТАНАТИСТ, ВИЦАН АНТЕ
(ЗАГОНЕТКА, број 3, Зворник, мај 1994, Петар Бизумић)
12. ПРОСИКТАТ, РАДИСЛАВА, ОДОНТОЛИТ, СИНТОНИЈА, ИСТОРИЧАР,
КЛОНИРАТИ, ТАЛИЧАНИН, АВИЈАТИКА, ТАТАРИНАЦ
(ЗАГОНЕТКА, број 6, Зворник, септембар 1994, Петар Бизумић)
13. ЧЕСТОРАСТ, ЕСПЕРАНТО, СПОРАСТАН, ТЕРМОПИЛИ, ОРАО РИБАР,
РАСПИКУЋЕ, АНТИБУЖАН, СТАЛАЋАНИ, ТОНИ РЕНИС
(АЛМАНАХ ЗАГОНЕТКА, број 1, Београд, јануар 1995, Петар Бизумић)
14. КРАСНОДАР, РАСТЕЗАЛО, АСТЕРОНИМ, СТЕПАНИЈА, НЕРАЖАЛЕН,
ОЗОНАТОРИ, ДАНИЛО КИШ, АЛИЈЕРИТИ, РОМАНИШИН
(ЗАГОНЕТКА, број 10, Зворник, јануар 1995, Петар Бизумић)
15. ЗАКАСНИТИ, АФАНТАЗАМ, КАНТАРОВО, АНТИНАРАВ, СТАНИЈАНИ,
НАРАЈАНИН, ИЗОРАНИЈИ, ТАВАНИЈАЦ, ИМОВИНИЦА
(ЗАГОНЕТКА, број 12, Зворник, март 1995, Живота Станковић)
16. У РАСКОРАК, РЕСТОТЕКА, АСТАТИЗАМ, СТАРО МОРЕ, КОТОРАНИН,
ОТИМАВАНА, РЕЗОНАТОР, АКАРИНОЗА, КАМЕНАРАЦ
(ЗАГОНЕТКА, број 13, Зворник, април 1995, Петар Бизумић)
17. КАНОНИКАТ, АМЕЛИРАНА, НЕЛАКИРАН, ОЛАКОТИТИ, НИКОДИМОС,
ИРИТИРАНА, КАРИМАНИН, АНАТОНИНА, ТАНИСАНАЦ
(НОВОСТИ ЕНИГМА, број 1963, Београд, 23.5.1995, Живота Станковић)
18. ЉУСПАВОСТ, УНИОНИСТА, СИЛВЕСТАР, ПОВРСТАТИ, АНЕСТЕТИК,
ВИСТЕРИЈА, ОСТАТИ САМ, СТАТИ ЈАЧЕ, ТАРИКАМЕН
(ЗАГОНЕТКА, број 14, Зворник, мај 1995, Петар Бизумић)
19. ЦВЕТОСЛАВ, ВОЛИСЛАВА, ЕЛАСТОМЕР, ТИСКИВАТИ, ОСТИЈАРИЈ,
СЛОВАКИЊА, ЛА МАРИЈАН, АВЕТИЊАСТ, ВАРИЈАНТА
(ЗАГОНЕТКА, број 15, Зворник, јули 1995, Петар Бизумић)
20. МАЛА СКИКА, АФАНТАЗАМ, ЛАУТАЛОВО, АНТИРОМАН, СТАРОВЕЛИ,
КАЛОВЕРИЋ, ИЗОМЕРИЈА, КАВАЛИЈИН, АМОНИЋАНИ
(ЗАГОНЕТКА, број 17, Зворник, септембар 1995, Живота Станковић)
21. ХРИЗОПРАС, РАЗАСЛАТИ, ИЗОСТАНИТ, ЗАСЛАНИНА, ОСТАТИ САМ,
ПЛАНИРАНА, РАНИСАВИН, АТИНА НИКА, СИТАМАНАЦ
(ЗАГОНЕТКА, број 19, Зворник, децембар 1995, Петар Бизумић)

22. СТАРА КАЛА, ТУРОВАНИН, АРИЈАНИСТ, РОЈАЛИСТЕ, АВАЛИСТОВ,
КАНИСКОВИ, АНИСТОНАЦ, ЛИСТОВАТА, АНТЕ ВИЦАН
(ЗАГОНЕТКА, број 25, Зворник, јуни 1996, Живота Станковић)
23. ВРСТА СОПА, РОТАВАТОР, СТОЛЕТОВЕ, ТАЛАМИНИН, АВЕ МАРИЈА,
САТИРИЧАР, ОТОНИЧАНИ, ПОВИЈАНИН, АРЕНАРИНИ
(СКЕРЦО, број 29, Београд, јули 1996, Живота Станковић)
24. КРИСТОБАЛ, РАСТОПИНА, ИСОВЕТАН, СТОЧАРИНЕ, ТОВАЋАНИН,
ОПЕРАЦИЈА, БИТИНИЈИН, АНАНИЈИНИ, ЛАНЕНА НИТ
(ПОЛИТИКА ХУПЕР, број 215, Београд, 22.9.1998, Милутин Тепшић)
25. НИСКА ЛАЗА, ИЗЛОМАТАН, СЛИМОНОВА, КОМПРОМИС, АМОРАЛИСТ,
ЛАОЛИСНА, АТОМИСТИН, ЗАВИСНИЦИ, АНА СТАНИЋ
(ШАРАДА, број 5, Ниш, јули 1999, Живота Станковић)
26. У РАСКОРАК, РАСТРПАТИ, АСТЕНИЧАН, СТЕЊАЧАНИ, КРНАЧИЧАК,
ОПИЧИВАТИ, РАЧАЧАНИН, АТАНАТИЦИ, КИНИКИНИК
(ЗАГОНЕТКА, број 43, Зворник, август 1999, Јадран Голоигра)
27. У РАСКОРАК, РАСТАБАНА, АСТАРАНИН, СТАРА ЛИЈА, КАРАБАТАК,
ОБАЛАРИНА, РАНИТИДИН, АНИЈАНИЦА, КАНАКАНАК
(ХУПЕР ЕНИГМАТИКА, број 22, Београд, 4.1.2000, Милутун Тепшић)
28. ЕКСПОНАТИ, КАПЕЛАНИН, СПИРИТАСТ, ПЕРИКОСКЕ, ОЛИКАСТАР,
НАТОСКАТИ, АНАСТАСИЈ, ТИСКАТИ СЕ, ИНТЕРИЈЕР
(ИСТАКНУТИ СРПСКИ ЕНИГМАТИ, Београд, јануар 2000, Јован Недић)
29. РАДО С НАМА, АПОСТОЛАТ, ДОГМА ВЕРЕ, ОСМА РАВАН, СТАРИ ТАСТ,
НОВАТОРКА, АЛЕВАРДИТ, МАРАСКИНО, АТЕНТАТОР
(ИСТАКНУТИ СРПСКИ ЕНИГМАТИ, Београд, јануар 2000, М. Лазаревић)
30. ЕКСТЕНТНА, КАТАМАРАН, СТАРИ КИСТ, ТАРАНАСТО, ЕМИНЕНТАН,
НАКАНЉИВИ, ТРИСТИЈИН, НАСТАВИТИ, АНТОНИНИН
(ОСМОСМЕРКА СПЕЦИЈАЛ, број 3, Београд, пролеће 2000, М. Лазаревић)
31. КАНОНИСТИ, АЛАБАСТАР, НАШЕСТАНИ, ОБЕСНИ РАТ, НАСНОВАТИ,
ИСТИ ВЕТАР, СТАРА ТУРА, ТАНАТАРИТ, ИРИТИРАТИ
(БЕОКВИЗ, број 16, Београд, јесен 2000, Мирослав Лазаревић)
32. ЛИСТИНСКИ, ИСТИ ТОТАЛ, СТЕРИВАТИ, ТИРАНИСАН, ИТИНЕРАРИ,
НОВИ РЕВИР, СТАСАВАНА, КАТАРИНИН, ИЛИНИРАНО
(ОСМОСМЕРКА СПЕЦИЈАЛ, број 5, Београд, јесен 2000, М. Лазаревић)
33. ЕСКАПИЗАМ, СКАПЕНОВЕ, КАРЕЛИНИТ, АПЕЛАЦИЈА, ПЕЛАГИЈАЛ,
ИНИЦИРАТИ, ЗОНИЈАНИН, АВИЈАТИКА, МЕТАЛИНАЦ
(БЕОКВИЗ, број 7, Београд, 1.8.2001, Живота Станковић)
34. ДОРАМЕЊАК, ОЛИВЕРИНА, РИЗИКОВАН, АВИЈАТИКА, МЕКАНИЧАР,
ЕРОТИЧАРИ, ЊИВИЧАНИН, АНА КАРИНА, КАНАРИНАЦ
(СУПЕР РУБИКОН, број 7, Бања Лука, септембар 2001, М. Лазаревић)

35. АГРИКОЛИТ, ГМИЗАТИ СЕ, РИБОЛОВАН, ИЗОЛАЦИЈА, КАЛАТИЈАЦ,
ОТОЦИЉАТИ, ЛИВИЈАНИТ, ИСАЈАТИ СЕ, ТЕНАЦИТЕТ
(СУПЕР РУБИКОН, број 9, Бања Лука, мај 2002, Јадран Голоигра)
36. ОСТРИСЛАВ, СПРАСКАТИ, ТРИСТОТАН, РАСТОЧЕНО, ИСТОВАРАТ,
СКОЧАЊИТИ, ЛАТЕРИТИН, АТАНАТИСТ, ВИНО ТИНТО
(БЕОКВИЗ, број 19, Београд, 1.7.2002. Јадран Голоигра)
37. АМАТЕРАСУ, МАКАРОНИН, АКЕРАТИНИ, ТАРАНАКИТ, ЕРАНОВИНА,
РОТАВАТОР, АНИКИТИНИ, СИН ИНОНИН, УНИТАРИНА
(ПАН ОСМЕРАЦ, број 20, Нови Сад, јули 2002, Живота Станковић)
38. АНАГРАМИЋ, НАСЛАНИНА, АСТЕНОЛИТ, ГЛЕНОТОЦИ, РАНОСАВИЋ,
АНОТАЦИЈА, МИЛОВИДАН, ИНИЦИЈАЛИ, ЋАТИЋАНИН
(СУПЕР РУБИКОН, број 10, Бања Лука, август 2002, Јадран Голоигра)

ВЕСНИК, број 4, децембар 2002.

39. СОЛИКАМСК, ОПИТОМИТИ, ЛИЦЕМЕРАН, ИТЕРАТОРИ, КОМАДИЧАК,
АМЕТИРАНИ, МИРОЧАНИН, СТАРАНИЦИ, КИНИКИНИК
(СУПЕР РУБИКОН, број 11, Бања Лука, октобар 2002, Јадран Голоигра)
40. АНАПЕСТАК, НЕМА КАРТА, АМОЛЕСТАН, ПАЛЕСТИНА, ЕКЕСТЕНАР,
САСТЕРАТИ, ТРТИНАЧАН, АТАНАТАРИ, КАНАРИНИН
(БРАВО СКАНДИ, број 74, Београд, новембар 2002, Живота Станковић)
41. ХИСПАНИСТ, ИЗВОРАСТА, СВЕТИСЛАВ, ПОТИСКАЊА, АРИСТОМЕН,
НАСКОКОВИ, ИСЛАМОВИЋ, СТАЊЕВИЦА, ТАВАНИЋАК
(ЗАГОНЕТКА, број 49, Зворник, 22.11.2002, Јадран Голоигра)

ВЕСНИК, број 5, април 2003.

42. ГОЛИ ЛИЛАК, ОДОКИДАТИ, ЛОШИ ПОКЕР, ИКИРАМИНА, ЛИПА БЕТЕЛ,
ИДОМЕНЕЈИ, ЛАКИ ТЕРЕТ, АТЕНЕЈЕВЕ, КИРАЛИТЕТ
(БРАВО СКАНДИ, број 75, Београд, децембар 2002, Живота Станковић)
43. АКТИНОЛИТ, КЉОВАТИ СЕ, ТОЛАЗОЛИН, ИВАНОВИЦА, НАЗОРЕЈАЦ,
ОТОВЕЉАТИ, ЛИЛИЈАНИТ, ИСИЦАТИ СЕ, ТЕНАЦИТЕТ
(ЗАГОНЕТКА, број 50, Зворник, 10.1.2003, Јадран Голоигра)
44. ФИТОКОЛИТ, ИШЕТАТИ СЕ, ТЕТАБУЛИН, ОТАКАРИЦА, КАБАЛИЈАЦ,
ОТУРИВАТИ, ЛИЛИЈАНИТ, ИСИЦАТИ СЕ, ТЕНАЦИТЕТ
(ЗАГОНЕТКА, број 51, Зворник, 31.1.2003, Јадран Голоигра)
45. МИКРОСКОП, ИЗРАСЛИЦА, КРИСТИЈАН, РАСТОВАРИ, ОСТОЈЕВИЋ,
СЛИВЕТИНА, КИЈАВИЧИН, ОЦАРИНИТИ, ПАНИЋАНИН
(ЗАГОНЕТКА, број 52, Зворник, 28.2.2003, Јадран Голоигра)
46. ЛИКАНТРОП, ИЗОМЕРИЈА, КОТАРИЧАР, АМАЗОНИЈА, НЕРОДИЧИЋ,
ТРИНИЋАНИ, РИЧИЧАНИН, ОЈАЈИНИЦА, ПАРАЋИНАЦ
(ЗАГОНЕТКА, број 53, Зворник, 21.3.2003, Јадран Голоигра)

ВЕСНИК, број 7, новембар 2003.

47. У РАСКОРАК, РАСЛАБЕТИ, АСПИРАТОР, СЛИНАВИНА, КАРАБИНАР,
ОБАВИТИЦА, РЕТИНИТИС, АТОНАЦИЈЕ, КИРАРАСЕТ
(ЗАГОНЕТКА, број 54, Зворник, 18.4.2003, Јадран Голоигра)
48. ВОДНИ СЛИВ, ОДВЕСТИ СЕ, ДВЕСТА ПЕТ, НЕСТОРИЈЕ, ИСТОРИЧАР,
СТАРИЧАНИ, ЛИПИЧАНИН, ИСЕЈАНИЈА, ВЕТЕРИНАР
(БЕОКВИЗ, број 21, Београд, јули–август 2003, Мирослав Лазаревић)
49. ЕПИСКОПАТ, ПОШТО–ПОТО, ИШКОЛОВАН, СТОЈАНИНИ, КОЛАЧАРИН,
ОПОНАШАЧИ, ПОВИРАНАЦ, АТАНИЧАНИ, ТОНИНИЦИН
(БЕОКВИЗ, број 21, Београд, јули–август 2003, Жељко Прванов)
50. ФИНАЛИСТА, ИМАТИ СТАС, НАШЕСТАНА, АТЕСТИРАН, ЛИСТАРАТИ,
ИСТИ РЕДАР, СТАРА ДАРА, ТАНАТАРИТ, АСАНИРАТИ
(БЕОКВИЗ, број 22, Београд, септембар–октобар 2003, М. Лазаревић)

ВЕСНИК, број 10, новембар 2004.

51. ПРИТИСКАН, РАЗАСТРТИ, ИЗОСТАВАК, ТАСТИРАНЕ, ИСТИЦАВАН,
СТАРАТИ СЕ, КРВАВИ ЧИН, АТАНАСИНО, НИКЕНЕНОВ
(БЕОКВИЗ, број 23, Београд, децембар 2003–јануар 2004, М. Лазаревић)
52. У РАСКОРАК, РЕСТО ПАРА, АСТОЉАНИН, СТОЛАРИЈА, КОЉА ПИСАР,
ОПАРИВАНИ, РАНИСАВИН, АРИЈАНИЦА, КАНАРИНАЦ
(БЕОКВИЗ, број 24, Београд, фебруар–март 2004, Жељко Прванов)
53. СТАРИ СЛАП, ТЕРАСТЕРИ, АРИСТОТЕЛ, РАСКОПАНА, ИСТОРИЧАР,
СТОПИЧИЦА, ЛЕТАЧИЦИН, АРЕНАЦИЈА, ПИЛАРАНАЦ
(БЕОКВИЗ, број 25, Београд, мај–јуни 2004, Жељко Прванов)
54. УНИВЕРЗУМ, НОВА СЕАДА, ИВАН КОВАЧ, ВАН ХОМОЉА, ЕСКОРИЈАЛ,
РЕОМИРЕВА, ЗАВОЈЕВАН, УДАЉАВАТИ, МАЧАЛАНИН
(ЗАГОНЕТКА, број 59, Зворник, јуни 2004, Живота Станковић)
55. ПРУЦАТИ СЕ, РАЗИЛАЗАН, УЗОРИТОСТ, ЦИРКЛАСТЕ, АЛИ ЛАРТЕР,
ТАТАРЦАРИ, ИЗОСТАНАТ, САСТЕРАТИ, ЕНТЕРИТИС
(ЗАГОНЕТКА, број 60, Зворник, јули 2004, Јадран Голоигра)
56. МОРИС ГРИН, ОБОСТРАНЕ, РОЏЕР АДАМ, ИСЕЉАВАТИ, СТРАШИМИР,
ГРАВИРАТИ, РАДА МАРИЋ, ИНАТИТИ СЕ, НЕМИРИЋЕВ
(БЕОКВИЗ, број 26, Београд, август–септембар 2004, Зоран Радисављевић)

ВЕСНИК, број 13, септембар 2004.

57. СВЕТИ САВА, ВЕРОВАТАН, ЕРО ДИВАНИ, ТОДЕ ЧОЛАК, ИВИЧИНИ,
САВО ЧАЛИЋ, АТАЛИЛИНЕ, ВАНАНИНОВ, АНИКИЋЕВО
(ВЕСНИК, број 13, Београд, септембар 2004, Жељко Прванов)

ВЕСНИК, број 16, децембар 2006.

58. ТАМАРИСКА, АЛАБАСТАР, МАЛА СТЕЛА, АБАРТОВАН, РАСТЕРИЋИ,
ИСТОРИЈАТ, СТЕВИЈИНИ, КАЛАЋАНИН, АРАНИТИНО
(ВЕСНИК, број 16, Београд, децембар 2006, Жељко Прванов)

ВЕСНИК, број 18, октобар 2007.

59. ОТИСКИВАЧ, ТАНКОСАВА, ИНТЕРПРЕТ, СКЕЛАРИТИ, КОРАЧАЈИЋ,
ИСПРАЋАЊА, ВАРИЈАЛАН, АВЕТИЊАЦИ, ЧАТИЋАНИН
(ВЕСНИК, број 18, Београд, октобар 2007, Петар Бизумић)

ВЕСНИК, број 21, децембар 2008.

60. КРИСТИЈАН, РАСТЕРАТИ, ИСПАРИРАН, СТАРА ДАМА, ТЕРАЛИЧИН,
ИРИДИРАНИ, ЈАРАЧАНИН, АТАМИНИНИ, НИНА НИНИЋ
(ВЕСНИК, број 21, Београд, децембар 2008, Жељко Прванов)

ВЕСНИК, број 25, мај 2010. (ПАЛИНДРОМНИ КВАДРАТ)

61. САРА КАРАС, АРОМА МОРА, РОТАЛАТОР, АМАДА ДАМА, КАЛАБАЛАК,
АМАДА ДАМА, РОТАЛАТОР, АРОМА МОРА, САРА КАРАС
(ВЕСНИК, број 25, Београд, мај 2010, Жељко Прванов)

ВЕСНИК, број 39, август 2014.

62. НЕСПРЕМАН, ЕСТРАПАДЕ, СТРОБИЛИН, ПРОШИРИВА, РАБИЈАТАН,
ЕПИРАТЕРИ, МАЛИ ТЕРЕТ, АДИВАРЕВИ, НЕНАНИТИВ
(ВЕСНИК, број 39, Београд, август 2014, Мирослав Лазаревић)
63. ИСПАКОВАН, СЛАДОВИТА, ПАЛАЧИНАК, АДА БОЈАНА, КОЧОПЕРАН,
ОВИЈЕНОСТ, ВИНАРОСКА, АТАНАСКИН, НАКАНТАНО
(ВЕСНИК, број 39, Београд, август 2014, Мирослав Лазаревић)

ВЕСНИК, број 42, јуни 2015.

64. МАЛЕН ГРАД, АРЕТИРАНО, ЛЕВИЈАТАН, ЕТИКЕЦИЈА, НИЈЕМИНЕН,
ГРАЦИЈЕЛО, РАТИНЕРОВ, АНАЈЕЛОВА, ДОНА НОВАК
(ВЕСНИК, број 42, Београд, јуни 2015, Жељко Прванов)

ВЕСНИК, број 46, јуни 2016.

65. ПОМАЗАНИК, ОМАЛА ПЕРА, МАЛИ ВАСИЛ, АЛИЊИРАТИ, ЗАВИЈАЧИЋ,
АПАРАТУРА, НЕСАЧУВАН, ИРИТИРАТИ, КАЛИЋАНИН
(ВЕСНИК, број 46, Београд, јуни 2016, Мирослав Лазаревић)

ВЕСНИК, број 50, јуни 2017.

66. ПОДНАСЛОВ, ОДВЕСТИ СЕ, ДВЕСТА ПЕТ, НЕСПЕРИЦЕ, АСТЕНИЧАР,
СТАРИ БАТА, ЛИПИЧАНИН, ОСЕЦАТИ ГА, ВЕТЕРАНАЦ
(МАГИЧНА ЕНИГМАТИКА, Београд, 2015, Мирослав Лазаревић)

ВЕСНИК, број 55, септембар 2018.

67. ШУМСКИ МИШ, УМАТАТИ СЕ, МАТО РЕНИЋ, СТОЛАРИЈЕ, КАРА КАМАР,
ИТЕРАТИВИ, МИНИМИЗАМ, ИСИЈАВАЊЕ, ШЕЋЕР И МЕД
(КВИЗОРАМА, број 1369, Загреб, 30. јуни 2018, Данко Кујунџић)

ВЕСНИК, број 60, децембар 2019.

68. КОСМОНСКИ, ОПТОМЕТАР, СТИРОПОРИ, МОРАТОРИЈ, ОМОТОКИЈА,
НЕПОКОЈАН, СТОРИЈУНИ, КАРИЈАНАЦ, ИРИЈАНИЦА
(КВИЗОРАМА, број 1438, Загреб, 26. октобар 2019, Антун Цвитковић)

ВЕСНИК, број 61, март 2020.

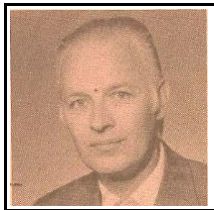
69. КРИСТАЛИН, РЕСТОРАНИ, ИСХУРЕТИК, СТУПИНИЦЕ, ТОРИЈАНИТ,
АРЕНАЦИЈА, ЛАТИНИЗАМ, ИНИЦИЈАЛИ, НИКЕТАМИД
(ВЈЕСНИКОВ КВИЗ, број 281, Загреб, 24.11.1982, Златко Стипаничић)
70. ПАЈА ПАТАК, АНАКАТИНА, ЈАША ТОМИЋ, АКАДЕМИЈА, ПАТЕТИЧАН,
АТОМИЧАРИ, ТИМИЧАНИН, АНИЈАРИНО, КАЋАНИНОВ
(ГЛАСНИК ЕСС, број 24, Београд, јули 2009, Жељко Прванов)
71. ИСТА РАВАН, СТАРЕВИНА, ТАЊИ МЕТАК, АРИЈЕТИНА, РЕМЕНИЧАР,
АВЕТИЊАСТ, ВИТИЧАНКА, АНАНАСКИН, НАКАРТАНО
(МАГИЧНА ЕНИГМАТИКА, Београд, 2015, Мирослав Лазаревић)
72. OSMAKOVAC, STANOVINA, MARAPANIM, ANAMARIJA, KORANIČAR,
OVARISANI, VINIČANIN, ANIЈANICA, SAMARINAL
(КВИЗОРАМА, број 1442, Загреб, 23.11.2019, Антун Цвитковић)
73. ЛЕТРОСНИК, ЕФРАКТУРА, ТРИСТАМИЛ, РАСПОРЕДИ, ОКТОНАРИЈ,
СТАРА ЛИРА, НУМЕРИЗАМ, ИРИДИРАТИ, КАЛИЈАМИД
(КВИЗОРАМА, број 1443, Загреб, 30.11.2019, Борис Бабић)

ПРЕДСТАВЉЕНИ КВАДРАТИ 9x9 У «ВЕСНИКУ» ПО АУТОРИМА

1. Живота СТАНКОВИЋ 14, 2. Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ 13, 3. Јадран ГОЛОИГРА
12, 4. Петар БИЗУМИЋ 11, 5. Жељко ПРВАНОВ 9, 6. Бошко ПЕТРОВИЋ 2, 7.
Симон РАЦКОВИЋ 2, 8. Милутин ТЕПШИЋ 2, 9. Антун ЦВИТКОВИЋ 2, 10. Борис
БАБИЋ 1, 11. Живко ДОКИЋ 1, 12. Данко КУЈУЊЦИЋ 1, 13. Јован НЕДИЋ 1, 14.
Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ 1 и 15. Златко СТИПАНИЧИЋ 1.

Припремио: Мирослав Лазаревић

Неуморни хрватски енигматски посленик Борис АН-ТОНИЋ (на слици), који се афирмисао у свим сегментима енигматског деловања (састављач, уредник, писац, пропагатор, . . .), припрема и књигу о словним квадратима 9x9. Иако је овом енигматском дисциплином почео да се бави нешто касније, он је објавио чак 27 оваквих састава, које ћемо Вам сада са задовољством представити.



Састављање словних квадрата 9x9 спада у тежу енигматску дисциплину. Не толико због комбинаторике, већ више због релативно малог фонда речи и појмова са којима се може комбиновати. Због тога се овде, у затварању квадратне конструкције, често користе мало познати географски и стручни појмови, ређе сретане и необичне синтагме и разни облици речи, које не можемо наћи у другим енигматским саставима. Но битно је, да је све у границама коректности и у оквиру граматичких и правописних правила. Ова врста загонетке је увек била велики изазов за врхунске састављаче мрежастих загонетак. Због тога је разумљиво што је један број састава из ове ауторске сфере и био само у домену покушаја да се направи потпуно коректан састав.

Због тога што је велики посао, а мали добитак, направити базу података са којом би се могло комбиновати у стварању словних квадрата 9x9, «компјутерски» енигмати, који користе релативно једноставне компјутерске програме за израду оваквих састава, нису у стању да се и овде «афирмишу», па је ово превасходно ауторка загонетка.

Словни квадрати 9x9 су зато с правом нашли место и у енигматској публицистици. Тако у књизи ЕНИГМАТСКИ МАГИЧНИ КВАДРАТИ (М. Лазаревић, 1999) налазимо евидентираних 40 оваквих састава са бивших југословенских енигматских простора, а у књизи МАГИЧНА ЕНИГМАТИКА (М. Лазаревић, 2015) забележено је 20 оваквих енигматских умотворина.

Поред тога, у ВЕСНИКУ Енигматског клуба «Нова загонетка», у 60 бројева, евидентирано је чак 68 словних квадрата 9x9 (са још 5 из овог броја ВЕСНИКА), наравно, при чему се одређени број састава понавља у наведеним издањима. Битно је да се и овој енигматској дисциплини посвећивала потребна пажња, а то потврђује и књига Бориса АНТОНИЋА која је у припреми.

Можда се великим енигматским «чистунцима» и поборницима само лепих и звучних речи у енигматским саставима, неће допасти неки употребљени појмови, које иначе не срећемо у свакодневним енигматским умотворинама, али требало би да схвате да је словни квадрат 9x9 тешка дисциплина и да се у њему, у већини случајева, морају користити и мање познати појмови и придевски, глаголски и именички облици речи, наравно засновани на граматички и правопису. Због тога у њима налазимо и ређе сретане стручне појмове из области фармације, хемије и медицине, ретке, готово непознате географске називе и неуобичајене синтагме, архаизме, провинцијализме и слично.

Овакви енигматски састави су прави изазов за заљубљенике у мрежасте загонетке, па «критичарима» препоручујемо да пробају да са лепшим и прикладнијим појмовима, направе овакав састав. Желимо им пуно успеха у томе!

L	E	P	I	D	I	Z	A	M
E	P	I	T	A	L	A	M	I
P	I	J	A	V	I	Č	A	R
I	T	A	B	I	R	I	T	O
D	A	V	I	S	O	N	I	T
I	L	I	R	O	V	A	N	J
Z	A	Č	I	N	A	V	A	C
A	M	A	T	I	N	J	A	N
M	I	R	O	T	E	C	I	J

Kvizorama, 690,
25. 6. 2005.

P	A	R	A	B	O	L	I	N
A	D	E	N	O	M	E	R	A
R	E	Z	O	N	A	T	O	R
A	N	O	T	A	T	O	R	I
B	O	N	A	R	A	V	A	C
O	M	A	T	A	L	I	C	A
L	E	T	O	V	I	C	I	T
I	R	O	R	A	C	I	J	E
N	A	R	I	C	A	T	E	L

Super feniks, 41,
30. 6. 2005.

E	S	K	A	L	A	B	A	D
S	P	A	R	I	R	A	T	I
K	A	T	A	M	A	R	A	N
A	R	A	R	I	P	I	N	A
L	I	M	I	T	I	Z	A	M
A	R	A	P	I	T	I	S	E
B	A	R	I	Z	I	L	I	T
A	T	A	N	A	S	I	J	A
D	I	N	A	M	E	T	A	R

Osmosmjerka čvor, 375,
3. 7. 2005.

O	P	L	A	K	A	N	I	K
P	R	O	D	O	L	I	N	A
L	O	B	E	L	I	Z	A	M
A	D	E	L	I	M	A	R	A
K	O	L	I	M	A	T	O	R
A	L	I	M	A	R	I	N	A
N	I	Z	A	T	I	D	I	N
I	N	A	R	O	N	I	J	A
K	A	M	A	R	A	N	A	C

Osmosmjerka čvor, 375,
3. 7. 2005.

V	I	S	O	K	O	V	S	K
I	Z	U	T	A	P	A	T	I
S	U	P	E	R	I	N	O	N
O	T	E	T	U	R	A	T	I
K	A	R	U	J	A	D	I	J
O	P	I	R	A	Č	I	N	A
V	A	N	A	D	I	N	I	T
S	T	O	T	I	N	I	C	A
K	I	N	I	J	A	T	A	R

Osmosmjerka čvor, 375,
3. 7. 2005.

A	G	R	O	P	I	L	O	T
G	L	U	P	A	R	A	T	I
R	U	T	E	N	I	Z	A	M
O	P	E	R	A	T	I	K	A
P	A	N	A	G	I	J	A	R
I	R	I	T	I	R	A	T	I
L	A	Z	I	J	A	L	I	T
O	T	A	K	A	T	I	S	E
T	I	M	A	R	I	T	E	L

Super feniks, 42,
6. 10. 2005.

K	E	G	A	B	U	L	A	K
E	M	E	R	I	T	U	R	A
G	E	H	E	N	I	Z	A	M
A	R	E	N	A	Š	I	C	E
B	I	N	A	R	A	T	A	N
U	T	I	Š	A	V	A	T	I
L	U	Z	I	T	A	N	I	T
A	R	A	C	A	T	I	B	A
K	A	M	E	N	I	T	A	C

Super feniks, 43,
15. 12. 2005.

T	O	L	I	S	A	V	A	C
O	B	A	L	A	R	I	N	A
L	A	V	I	L	A	T	O	R
I	L	I	N	I	R	A	T	I
S	A	L	I	H	I	L	I	Č
A	R	A	R	I	P	I	R	A
V	I	T	A	L	I	J	A	N
A	N	O	T	I	R	A	T	I
C	A	R	I	Č	A	N	I	N

Kvizorama, 992,
9. 4. 2011.

Z	B	R	A	J	A	N	I	K
B	R	O	D	A	R	I	N	A
R	O	G	E	T	I	Z	A	M
A	D	E	L	I	M	A	R	A
J	A	T	I	P	A	M	O	R
A	R	I	M	A	D	I	N	I
N	I	Z	A	M	I	D	I	N
I	N	A	R	O	N	I	J	A
K	A	M	A	R	I	N	A	C

Kvizorama, 1000,
4. 6. 2011.

A	S	P	I	R	A	T	O	R
S	N	I	B	O	V	I	C	E
P	I	R	O	B	O	R	A	T
I	B	O	S	I	R	I	R	I
R	O	B	I	N	E	T	I	N
A	V	O	R	E	J	A	N	I
T	I	R	I	T	A	C	I	T
O	C	A	R	I	N	I	T	I
R	E	T	I	N	I	T	I	S

Osmosmjerka čvor, 519,
3. 7. 2011.

M	A	L	I	K	O	T	A	Č
A	N	A	L	O	G	A	T	I
L	A	V	I	L	A	T	O	R
I	L	I	B	A	R	A	N	I
K	O	L	A	S	A	R	A	K
O	G	A	R	A	Č	I	C	A
T	A	T	A	R	I	N	I	V
A	T	O	N	A	C	I	J	A
Č	I	R	I	K	A	V	A	C

Osmosmjerka čvor, 520,
18. 7. 2011.

K	I	R	O	V	A	K	A	N
I	T	A	P	A	R	A	N	A
R	A	B	A	N	A	T	O	R
O	P	A	R	E	K	A	T	I
V	A	N	E	J	A	R	A	C
A	R	A	K	A	Č	I	C	A
K	A	T	A	R	I	N	I	T
A	N	O	T	A	C	I	J	E
N	A	R	I	C	A	T	E	L

Osmosmjerka čvor, 521,
3. 8. 2011.

K	O	N	K	R	E	L	I	T
O	B	O	R	A	T	I	S	E
N	O	V	O	C	I	L	I	N
K	R	O	T	A	L	I	J	A
R	A	C	A	N	I	J	A	C
E	T	I	L	I	R	A	T	I
L	I	L	I	J	A	N	I	T
I	S	I	J	A	T	I	S	E
T	E	N	A	C	I	T	E	T

Kvizorama, 1009,
6. 8. 2011.

B	R	E	S	K	O	L	I	K
R	A	S	K	A	M	I	N	A
E	S	T	E	P	O	N	A	C
S	K	E	N	I	R	A	N	I
K	A	P	I	L	I	C	I	J
O	M	O	R	I	Č	I	C	A
L	I	N	A	C	I	D	I	N
I	N	A	N	I	C	I	J	A
K	A	C	I	J	A	N	A	R

Osmosmjerka čvor, 522,
18. 8. 2011.

K	O	M	P	R	I	M	A	T
O	P	E	R	I	R	A	T	I
M	E	T	O	D	I	Č	A	R
P	R	O	T	E	T	I	K	A
R	I	D	E	R	A	N	I	N
I	R	I	T	A	T	O	R	I
M	A	Č	I	N	O	V	A	C
A	T	A	K	I	R	A	T	I
T	I	R	A	N	I	C	I	D

Kvizorama, 1011,
20. 8. 2011.

I	Z	O	S	T	A	T	A	K
Z	A	S	T	A	R	I	N	A
O	S	C	I	L	A	T	O	R
S	T	I	K	I	R	A	T	I
T	A	L	I	N	J	A	N	I
A	R	A	R	A	P	I	R	A
T	I	T	A	N	I	Z	A	M
A	N	O	T	I	R	A	T	I
K	A	R	I	N	A	M	I	D

Super feniks, 6,
15. 9. 2011.

C	A	D	O	L	A	M	A	S
A	S	I	B	I	L	A	N	T
D	I	L	A	T	A	T	O	R
O	B	A	M	A	L	I	N	E
L	I	T	A	N	I	J	A	L
A	L	A	L	I	Č	A	R	I
M	A	T	I	J	A	Š	I	Č
A	N	O	N	A	R	I	J	A
S	T	R	E	L	I	Č	A	R

Osmosmjerka čvor, 527,
3. 11. 2011.

P	I	K	A	D	O	M	A	N
I	Z	A	L	O	B	A	R	E
K	A	L	O	N	I	T	I	S
A	L	O	L	A	L	I	J	A
D	O	N	A	C	I	J	A	N
O	B	I	L	I	Č	A	N	I
M	A	T	I	J	A	Š	I	Č
A	R	I	J	A	N	I	J	A
N	E	S	A	N	I	Č	A	R

Kvizorama, 1023,
12. 11. 2011.

A	M	I	G	D	A	L	A	T
M	O	N	R	O	L	I	N	A
I	N	T	I	M	A	T	O	R
G	R	I	J	A	L	I	N	A
D	O	M	A	V	I	J	A	C
A	L	A	L	I	Č	A	R	I
L	I	T	I	J	A	N	I	N
A	N	O	N	A	R	I	J	A
T	A	R	A	C	I	N	A	C

Osmosmjerka čvor, 528,
18. 11. 2011.

M	A	R	K	S	O	M	A	N
A	M	E	R	I	K	A	N	I
R	E	M	I	T	O	R	I	J
K	R	I	V	O	V	I	J	E
S	I	T	O	F	I	L	A	K
O	K	O	V	I	H	O	N	A
M	A	R	I	L	O	G	I	L
A	N	I	J	A	N	I	C	A
N	I	J	E	K	A	L	A	C

Osmosmjerka čvor, 529,
3. 12. 2011.

J	O	S	I	P	O	V	A	C
O	R	E	Z	O	T	I	N	E
S	E	R	A	K	O	R	A	C
I	Z	A	Š	O	V	I	T	I
P	O	K	O	N	J	I	D	O
O	T	O	V	I	Č	A	N	I
V	I	R	I	D	A	R	I	J
A	N	A	T	O	N	I	N	A
C	E	C	I	L	I	J	A	N

Osmosmjerka čvor, 530,
18. 12. 2011.

O	S	M	A	Č	A	N	I	N
S	K	O	T	I	N	I	N	A
M	O	R	A	V	I	Z	A	M
A	T	A	L	I	J	A	N	A
Č	I	V	I	J	A	T	I	T
A	N	I	J	A	N	I	C	A
N	I	Z	A	T	I	D	I	N
I	N	A	N	I	C	I	J	A
N	A	M	A	T	A	N	A	I

Super feniks, 67,
22. 12. 2011.

K	A	M	A	R	I	Z	A	C
A	L	A	G	A	D	A	R	I
M	A	T	O	M	I	L	I	N
A	G	O	N	A	L	I	J	A
R	A	M	A	T	I	Z	A	M
I	D	I	L	I	Č	A	R	I
Z	A	L	I	Z	A	N	A	C
A	R	I	J	A	R	A	T	I
C	I	N	A	M	I	C	I	N

Osmosmjerka čvor, 531,
3. 1. 2012.

A	K	R	O	P	I	L	O	T
K	L	A	P	A	R	A	T	I
R	A	S	E	N	I	Z	A	M
O	P	E	R	A	T	I	K	A
P	A	N	A	G	I	J	A	R
I	R	I	T	I	R	A	T	I
L	A	Z	I	J	A	L	I	T
O	T	A	K	A	T	I	S	E
T	I	M	A	R	I	T	E	L

Kvizorama, 1011,
18. 2. 2012.

N	E	K	O	K	A	V	A	C
E	R	A	K	O	N	A	N	A
K	A	L	O	T	I	N	A	R
O	K	O	P	I	T	A	T	I
K	O	T	I	L	E	D	O	N
A	N	I	T	E	T	I	N	A
V	A	N	A	D	I	N	I	T
A	N	A	T	O	N	I	N	A
C	A	R	I	N	A	T	A	E

Osmosmjerka čvor, 535,
3. 3. 2012.

M	A	P	A	M	O	V	A	C
A	R	E	N	A	R	I	N	A
P	E	L	I	G	O	T	I	T
A	N	I	M	A	L	I	J	A
M	A	G	A	R	I	Č	A	R
O	R	O	L	I	Č	A	N	I
V	I	T	I	Č	A	N	I	N
A	N	I	J	A	N	I	C	A
C	A	T	A	R	I	N	A	S

Kvizorama, 1067,
15. 9. 2012.

C	I	T	O	L	I	Z	I	N
I	Z	O	G	O	N	A	L	A
T	O	P	A	Z	O	L	I	T
O	G	A	B	A	R	I	J	A
L	O	Z	A	N	I	Z	A	M
I	N	O	R	I	J	A	Š	I
Z	A	L	I	Z	A	N	A	C
I	L	I	J	A	Š	A	N	I
N	A	T	A	M	I	C	I	N

Kvizorama, 1173,
27. 9. 2014.

A	M	I	G	D	A	L	A	T
M	O	N	R	O	L	I	N	A
I	N	T	I	M	A	T	O	R
G	R	I	J	A	L	I	N	A
D	O	M	A	V	I	J	A	C
A	L	A	L	I	Č	A	R	I
L	I	T	I	J	A	N	I	N
A	N	O	N	A	R	I	J	A
T	A	R	A	C	I	N	A	C

Osmosmjerka čvor, 528,
18. 11. 2011.

M	A	R	K	S	O	M	A	N
A	M	E	R	I	K	A	N	I
R	E	M	I	T	O	R	I	J
K	R	I	V	O	V	I	J	E
S	I	T	O	F	I	L	A	K
O	K	O	V	I	H	O	N	A
M	A	R	I	L	O	G	I	L
A	N	I	J	A	N	I	C	A
N	I	J	E	K	A	L	A	C

Osmosmjerka čvor, 529,
3. 12. 2011.

J	O	S	I	P	O	V	A	C
O	R	E	Z	O	T	I	N	E
S	E	R	A	K	O	R	A	C
I	Z	A	Š	O	V	I	T	I
P	O	K	O	N	J	I	D	O
O	T	O	V	I	Č	A	N	I
V	I	R	I	D	A	R	I	J
A	N	A	T	O	N	I	N	A
C	E	C	I	L	I	J	A	N

Osmosmjerka čvor, 530,
18. 12. 2011.

O	S	M	A	Č	A	N	I	N
S	K	O	T	I	N	I	N	A
M	O	R	A	V	I	Z	A	M
A	T	A	L	I	J	A	N	A
Č	I	V	I	J	A	T	I	T
A	N	I	J	A	N	I	C	A
N	I	Z	A	T	I	D	I	N
I	N	A	N	I	C	I	J	A
N	A	M	A	T	A	N	A	I

Super feniks, 67,
22. 12. 2011.

K	A	M	A	R	I	Z	A	C
A	L	A	G	A	D	A	R	I
M	A	T	O	M	I	L	I	N
A	G	O	N	A	L	I	J	A
R	A	M	A	T	I	Z	A	M
I	D	I	L	I	Č	A	R	I
Z	A	L	I	Z	A	N	A	C
A	R	I	J	A	R	A	T	I
C	I	N	A	M	I	C	I	N

Osmosmjerka čvor, 531,
3. 1. 2012.

A	K	R	O	P	I	L	O	T
K	L	A	P	A	R	A	T	I
R	A	S	E	N	I	Z	A	M
O	P	E	R	A	T	I	K	A
P	A	N	A	G	I	J	A	R
I	R	I	T	I	R	A	T	I
L	A	Z	I	J	A	L	I	T
O	T	A	K	A	T	I	S	E
T	I	M	A	R	I	T	E	L

Kvizorama, 1011,
18. 2. 2012.

N	E	K	O	K	A	V	A	C
E	R	A	K	O	N	A	N	A
K	A	L	O	T	I	N	A	R
O	K	O	P	I	T	A	T	I
K	O	T	I	L	E	D	O	N
A	N	I	T	E	T	I	N	A
V	A	N	A	D	I	N	I	T
A	N	A	T	O	N	I	N	A
C	A	R	I	N	A	T	A	E

Osmosmjerka čvor, 535,
3. 3. 2012.

M	A	P	A	M	O	V	A	C
A	R	E	N	A	R	I	N	A
P	E	L	I	G	O	T	I	T
A	N	I	M	A	L	I	J	A
M	A	G	A	R	I	Č	A	R
O	R	O	L	I	Č	A	N	I
V	I	T	I	Č	A	N	I	N
A	N	I	J	A	N	I	C	A
C	A	T	A	R	I	N	A	S

Kvizorama, 1067,
15. 9. 2012.

C	I	T	O	L	I	Z	I	N
I	Z	O	G	O	N	A	L	A
T	O	P	A	Z	O	L	I	T
O	G	A	B	A	R	I	J	A
L	O	Z	A	N	I	Z	A	M
I	N	O	R	I	J	A	Š	I
Z	A	L	I	Z	A	N	A	C
I	L	I	J	A	Š	A	N	I
N	A	T	A	M	I	C	I	N

Kvizorama, 1173,
27. 9. 2014.

Приредио: Јован Вуковић, Нова Пазова

ДОПРИНОС ЕНИГМАТА СРПСКОЈ ЛЕКСИЦИ РЕЧНИК ЕТНИКА И КТЕТИКА



Поред доприноса енигмата да бројне читаоце штампе забаве и разоноде својим загонеткама, укрштеним речима пре свега, поједини загонетачи посебним трудом помажу обогаћењу језика и синтаксичког садржаја српског књижевног фонда. Већ је објављено стотинак књига енигматског садржаја посвећених историји и теорији енигматске умне области изражавања.

Почело се пре педесетак година објављивањем првих енигматских речника од три до седам слова за потребе састављача укрштеница (Радојица ЈОВИЧИЋ, Бранко ПОЛИЋ, Станко ЖУГИЋ, Миодраг ТОШИЋ). Потом су се појавиле књиге са теоријским садржајем о укрштеним речима, ребусима, анаграмима (Момир ПАУНОВИЋ, Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, Драган ЛОЈАНИЦА, Владета ТРИВУНАЦ, Гордана ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ, Радослав МАРИНКОВИЋ). Уз њих појављују се ауторске збирке више врста загонетака (Момир ПАУНОВИЋ, Гордана ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ, Гојко МАНДИЋ, Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ, Марјан РАДАКОВИЋ, Никола ПЕШИЋ).

Током 2017 – 2019. године је објављено дело у три књиге Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА, преданог енигматског ствараоца, са занимљивим садржајем – «Речник етника и ктетика» (ЕТНИК – човек из неког места, КТЕТИК – присвојни придев од етника). Аутор је у три тома евидентирао 8.532 етника – ктетика (Београђанин, београдски). Одреднице су дате азбучним редом по мушким етницима, а иза сваког од њих дати су облици женског етника, уз ктетике.

Реч је о једном посебно занимљивом раду за српску језичку науку, јер ова речничка област код нас није довољно изучена, а ни обрађена. Састављач је ово дело пре свега наменио енигматским ствараоцима (укрштених речи), али зборник ће свакако бити интересантан за изучаваоце језика, јер је на једном месту скупљено све оно што је у српској лексици коришћено и забележено из ове области. Знатижељнији читаоци наћи ће у овим књигама и архаичне, пежоративне, локалне и покрајинске облике, као и називе створене под утицајем страних језика.

Одреднице су изведене из наших и страних топонима код нас коришћених, значи који су забележени у коришћеним изворима.

Аутор је у свој речник уврстио етнике страних држава, етничких група, заједница и племена, који су забележени у нашим изворима српског језика. Аутор наводи наше писце и изворе за ову тему (Никола РОДИЋ, Божо ЋОРИЋ, Светозар ГЕОРГИЈЕВИЋ, Маријан ЈЕЛИЋ). Књига је обогаћена са укупно 190 слика у боји српских грбова места, као и са 73 слике у боји српских манастира.

У српском издаваштву поред више научних студија, не постоје јединствени речници ове врсте, па је појава овог рада Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА за сваку похвалу. Енигмати ће му бити захвални што им је принео «на тањиру» етнике и ктетике, а наука ће бити задовољна што има још један извор више приликом обраде овог сегмента језичког блага српског језика. Дело је објављено уз посебан напор аутора и подршку Енигматског клуба «Нова загонетка» и издавачке куће «Алма» из Београда. Овај рад завредњује пажњу шире стручне јавности, а Културно просветна заједница Србије морала би га евидентирати за годишњу награду.

Светозар Георгијевић,
**ИМЕНА МЕСТА СР СРБИЈЕ,
ЊИХОВИ ЕТНИЦИ И
КТЕТИЦИ**

Балканолошке студије,
томови 3 – 5,
Катедра за језик
Више педагошке школе у
Нишу,
А4 формат, 295 страна,
Ниш 1975.

Маријан Јелић,
**ЕТНИЦИ И КТЕТИЦИ У
ВОЈВОДИНИ**

Друго електронско издање,
Универзитет у Новом Саду –
Педагошки факултет у
Сомбору,
А4 формат, 126 страна,
Сомбор 2015.

Најзначајнији извори коришћени у изради речника

Владимир Шарић, Шимановци

ЧАРОВНА ЗБИРКА МАГИЧНИХ КВАДРАТА – ОСМИЦА

У издању «ЧВОРА», д. о. о. за накладништво и трговину из Бјеловара почетком 2020. године изашла је из штампе друга књига Бориса АНТОНИЋА везана за магичне квадрате: «ЗБИРКА КВАДРАТА 8 x 8 (1934 – 2019)». Подсетимо да је 2019. године штампана књига «ЗБИРКА КВАДРАТА 7 x 7 (1930 – 1991)», у којој је Борис АНТОНИЋ прикупио и изабрао тзв. «седмице» и о њима дао опширну студију и анализу.

У најновијој збирци магичних квадрата 8 x 8, Борис АНТОНИЋ је прикупио и изабрао творевине од 91 аутора са простора бивше заједничке државе са укупно 993 рада и 12 радова непознатих аутора, уз 48 квадрата страних аутора. Већина аутора је представљена и сликом.

Књига је подељена на три сегмента са изабраним магичним квадратима – осмицама: У првом сегменту су квадрати у којима су заступљени принципи Звонимира КУРПЕСА (без употребе неких придевских и глаголских облика), а у другом сегменту они квадрати који су састављени по другим правилима а обухватају период од 1934. до 1991. године. Аутори су у овом делу сврстани по години појављивања њиховог првог квадрата.

Аутор напомиње: «Многи квадрати из другог сегмента једнако су домишљати и вриједни као и они из првога. Разликују се од првога у избору граматичких облика ријечи (нпр. у њима су глаголски придјевии, посвојни придјевии на –ови и –еви, придјевии у женском роду и др.) и неким другим појединостима». Трећи сегмент обухвата период од 1992. до 2019. године и ту су аутори поређани по годинама рођења, а квадрати су састављени по Курпесовим правилима.

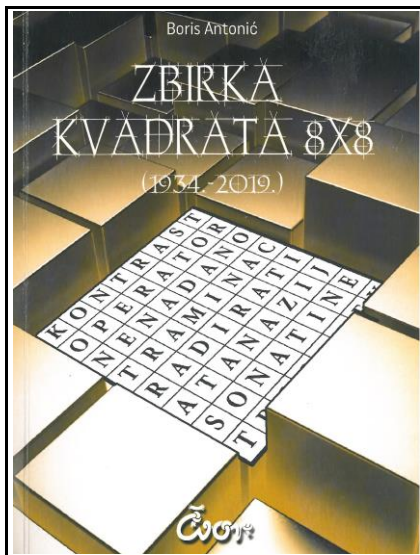
Ова изванредна збирка садржи и следеће делове: представљено је 12 укрштеница (крижаљки) 8 x 8 наших аутора и 9 страних аутора; белешка о речима; регистар првих и осмих речи уврштених квадрата; списак аутора, њихових псеудонима, шифара и алтернативних имена по абecedном редоследу; литература и поговор који представља заправо студију о представљеним и изостављеним квадратима.

Најзаступљенији аутор је Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ са 121 радом (80 у првом, 10 у другом и 31 у трећем сегменту), који је познат по томе да је објавио 1999. године књигу «ЕНИГМАТСКИ МАГИЧНИ КВАДРАТИ» са другачијим приступом овој проблематици.

Редослед енигмата са преко 20 уврштених квадрата:

Борис АНТОНИЋ 77, Антун ЦВИТКОВИЋ 64, Вељко ДОПУЋА 55, Мирослав КЛОБУЧАР 54, Петар БИЗУМИЋ 44, Бошко ПЕТРОВИЋ 36, Бранко ПОЛИЋ 35, Војин КРСМАНОВИЋ 33, Јадран ГОЛОИГРА 31, Антон ФЕРДЕРБЕР 25 итд.

У књизи су заступљени следећи аутори из Србије: Р. БЕСНИЧАНИН, П. БИЗУМИЋ, С. БОВАН, Р. ДИМИТРИЈЕВИЋ, Ж. ДИМОВИЋ, Ж. ДОКИЋ, В. ДОПУЋА, Б. ДУБОВСКИ, Ж. ЂОКИЋ, Љ. ЈАКШИЋ, М. ЈАНКОВИЋ, Н. КЉАЖИЋ, М. ЛАЗАРЕВИЋ, Д. ЛОЈАНИЦА, М. МАРКОВИЋ, З. МИЛУНОВИЋ, И. МЛАЂЕНОВИЋ, Б. НИКИЋ, Ј. НОВАКОВИЋ, С. ПЕРИЋ, Б. ПЕТРОВИЋ, Б. ПОЛИЋ, Н. ПОПОВИЋ, Ж. ПРВАНОВ, С. РАЦКОВИЋ, З. РАДИСАВЉЕВИЋ, Д. РОСИЋ, Ж. СТАНКОВИЋ, М. ТЕПШИЋ, М. ТОШИЋ, В. ТРИВУНАЦ, М. ЦВЕТКОВИЋ и В. ШАРИЋ.



На крају ове занимљиве књиге аутор Борис АНТОНИЋ даје закључак:

«Будућност ће вјероватно донијети велик број рачунално састављених квадрата. У њима ће све ријечи бити потврђене и канонске, у складу са језичним и загонетачким стандардом који буде на снази. Бит ће савршени. Ипак, чини ми се да се будуће задовољство састављања и одгонетања неће моћи мјерити с досадашњим, када су, често уз трошење много времена и много довијања, настајали наши квадрати, несавршени и неканонски, али занимљиви и магични».

Књига има 220 страна формата 17 са 24,5 сантиметра и може се набавити код издавача. Уредник је Стјепан ХОРВАТ, а директор и одговорни уредник Хрвоје ХОРВАТ. На насловној страни је квадрат Драгутина БАРБАЛИЋА из 1945. године.

ПРИПРЕМИО ЈОВАН ВУКОВИЋ, НОВА ПАЗОВА

ЕНИГМАТСКА КАФАНА – «ГОСПОДАРСКА МЕХАНА»

Зборно место енигмата у Београду била је «Господарска механа» у Булевару војводе Мишића 59. Седиште Енигматског клуба Београд било је двадесетак корака узбрдо у згради број 67. Ту се увек налазио Стеван МАРЕКОВИЋ, који је примао радове сарадника, а после разговора седење је настављено у «Господарској механи» уз вотку (за Стеву и Милана), а придобили су пили ракију, пиво или вињак.

У «Господарској механи» су смишљени многи леви ребуси (познаје се Н – ПОЗНА ЈЕСЕН Момира ВУЧЕНОВИЋА), а у овој механи су одржани и важни скупови чланова Енигматског клуба (годишњице и јубилеји).

Живот учини своје, растури се друштво, угаси се Енигматски клуб, па се угаси и најстарија београдска кафана. Ево шта је о томе забележила «Политика» 3. маја 2013. године:

«Ова од 193 године може да се сматра најстаријом приградском кафаном у Београду. То значи да је познавала и времена кад покрај ње није тутњао трамвај (12, 13, 3), нити јој је сајам квариио поглед на Саву».

Вест 2013: Због пасареле моста на Ади, затворена најстарија београдска кафана, а нови локал са старим именом биће отворен у хотелу «Унион»! Тамо нема тога (Пренето из књиге «Кафански трибунал, РЕВИЗИЈА ПРЕСУДА», Издање «Клио»: Јелица Новаковић Лопушина и Свен Петерс).

Тако је најстарија београдска кафана «Господарска механа», после 193 година постојања (основана 1920. године), затворила своја врата. Због изградње Моста на Ади, овај ресторан је изгубио везу са светом, а тако и са својим верним гостима. Тако је угашен овај култни ресторан домаће кухиње, који је био потпуно реновиран и доведен у репрезентативно стање, са етно – мотивима.

ЕК, СТОЈ КОЛОНО!

Око 1. маја 1999. мајор Аца ЈАНКОВИЋ из Јабучја спроводио је у Банатски Брестовац тенковску противваздушну јединицу. Када је са колоном возила био на путу испред «Господарске механе», наспрам Београдског сајма, приметио је отворена врата на канцеларији Енигматског клуба Београд, Булевар Војводе Мишића 67, командовао је:

– Колоно стој!

У канцеларији је био Стеван МАРЕКОВИЋ, председник Скупштине клуба и главни координатор са «Вечерњим новостима», издавачем листа «Енигма».

– Поздравили смо се пријатељски, попричали уз вотку и пријатељски се растали – сећа се тог тренутка потпуковник у пензији Аца ЈАНКОВИЋ један од врских енигмата и сталних сарадника «Енигме».

ДИОГЕНОВА НАГРАДА ПЕТРУ БИЗУМИЋУ

Један од најбољих српских енигмата који већ двадесетак година живи на Новом Зеланду, Петар БИЗУМИЋ се последњих година посветио сликарству. Као академски сликар специјализовао се за иконе. Оно што је смислио у енигматици, објавио у више листова, пре свега у «Енигми», «Политици мозаику» и «Политици ХУПЕР», спада међу највредније енигматске умотворевине у српском загонеташтву.

Мало се зна да је Петар Бизумић добио ДИОГЕНОВУ НАГРАДУ за 1989. одину, као просветни саветник ликовне културе сремскомитровачког међуопштинског Просветног завода «Партизанска школа». Он је ово високо сремско просветно признање добио за 20 година рада у Брусу, Руми и Сремској Митровици. Последњих пет година био је саветник овог Завода. Текст о Петровој награди у «Сремским новинама», 27. септембра 1989. године, забележила је Весна СПАСОЈЕВИЋ под насловом: «Најдража признања – УСПЕСИ УЧЕНИКА».

С обзиром да је Петар БИЗУМИЋ сарађивао у «Сремским новинама», о њему је 17. новембра 1982. године објављен текст под насловом «Људи и време – ЗНАЊЕ КРОЗ РАЗОНОДУ», где је објављен и један његов пригодан анаграм. У тексту Јована ВУКОВИЋА између осталог записано је: «Загонетке нису само свет забаве, већ израз узвишеног духа, којим се у скривеној форми нуди одређено сазнање, поука . . . – каже Петар БИЗУМИЋ, најбољи састављач загонетака у Југославији 1982. године. Ево његовог анаграма:

Друже Тито СВИ ти се кунемо да са твога пута НЕ СКРЕНЕМО!	НАШ ВЕЧНИ ЗАВЕТ АНАГРАМ (6,6) Решење: СРЕМСКЕ НОВИНЕ
--	--

ПОЕТСКА СЕЋАЊА ЈОВАНА ВУКОВИЋА НА СЛАВНА ЕНИГМАТСКА ИМЕНА

РАДИСЛАВ И ДАНИЛО МАРИНКОВИЋ

Решавачи то да знате,
нас два брата, оба енигмате.
Један Радус, други Дане,
загонетке су нам баш без мане!
Кад Радемар смишља цакe,
онда Дане прави «кваке»!
Енигматска звоне звона,
ми смо браћа «Разоноде милиона»!

ЉУБИША ЈАКШИЋ

Чуј, Јакшић из Грахова,
енигматом што се пише,
из главе му знање пламти,
пије исто, ни мање ни више!
Караџић му узор поста,
стихова је сабр'о доста.
Он јунаке српске слави,
а споменик себи прави!
Са речима чуда чини
укршта их, макси–мини.
Мудре речи пише–брише,
од Љубише нико више!



**Крста Иванов,
председник Енигматског
клуба «Бор»**

ЈУБИЛЕЈ БОРСКИХ ЕНИГМАТА



Саопштење Енигматског клуба «Бор»:

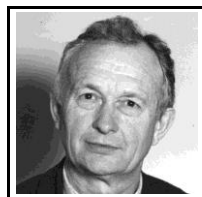
Дана 26. маја 2020. године Енигматски клуб «Бор» прославиће мали јубилеј, 40 година постојања и рада. Период за поштовање уз скроман и частан рад.

Тога дана чланови клуба уз присуство гостију – колега енигмата, одржаће свечану Скупштину, када ће бити речи о успешном раду, сећање на покојне чланове, говориће се о плановима за наредни период, извршити подела захвалница онима који су допринели успешном раду самога клуба.

О појединостама обележавања наведеног јубилеја, поштоваоце Енигматског клуба «Бор» обавестићемо преко неког енигматског сајта.

Јован Вуковић, Нова Пазова

ОПИСИВАЊЕ ПОЈМОВА



Тога има и код познатих и код мање познатих састављача.

Листајући стару енигматску штампу наишао сам на једну уредничку поруку из 1960. године, која заслужује да се обелодани. Наиме, уредништво осигејчког енигматског листа «Ребус» (главни и одговорни је био Владимир ОРШАНИЋ), овако саветује свог сарадника:

«Радојица Ј–Ћ, Солин: Поклоните већу пажњу код описивања. Није потребно ријечи с више значења описивати на онај најтежи и најнепознатији начин. Настојте да свакој ријечи у опису дате најпознатије значење».

Јасно, треба решаваачу помоћи да реши укрштеницу на што лакши начин, како би у даљем решавању био спремнији и на теже појмове. Па сад, рецимо, АРА није врста папагаја (већ пловато), него је «место на југу Етиопије» или чак «рт у Јужном Јемену». Таквих примера има више. Што је то тако одговорни су уредници. Они морају да се постарају да после «рада компјутера», поправе и прилагоде укрштеницу да буде што прилагођенија свим узрастима решаваача. Поготово би требало да обрате пажњу на «ћошкове», где су најчешће речи од три, четири и пет слова, које треба ослободити страних израза, глумаца или фудбалера, јер могу да се прилагоде нашим познатим речима и личностима.

Речено је да је енигматика и забава, а не мука и непотребно надмудривање састављача и решаваача.



Александар Јанковић, Крагујевац

РАД НА РЕЧНИЦИМА

Драган Матовић и ја смо наставили са прикупљањем *седмица* и *четрнаестица*. Током 2019. године додали смо око 1.300 нових појмова од 7 слова, па их је сада око 4.100. Нових појмова од 14 слова је око 500, па их је сада око 6.200.

Додали смо и појмове из *Речника етника и ктетика*. Било је доста необичних и непознатих појмова: БАРКИНЋ, БХОЦПУР, ГРМИЧАР, ДАЈЗАНГ, САНТЈАЈ, ТАХЛТАН, ПЕЧЕЊЕЗ . . . Колико знам, а *тек сад знам да ништа не знам*, у питању су ПЕЧЕНЕЗИ, у једнини ПЕЧЕНЕГ. На интернетском сајту <http://forum.srpskijezickiatelje.com/> је читава расправа о овоме да ли су ПЕЧЕНЕЗИ, ПЕЧЕЊЕЗИ . . .? Елегантан излаз је: ПЕЧЕНЕГ – марка руског митраљеза, калибра 7,62mm! (Среће се и ПЕЧЕЊЕЗИ, али ређе). Из помехутог речника сам искористио скоро све.

Понегде сам прецизирао или проширио описе. За НАГИЈЕВ је било: Дмитриј, руски глумац. Додао сам и *водителј и шоумен; ТВ серија «Два оца и два сина»*. За КРУПАЧКО ЈЕЗЕРО било је само: код Никшића; додао сам *водена акумулација*. За ФАБРИСИО ОБЕРТО сам додао: СП 1998, 2002, 2006, 2010. За ЗИНАИДА сам додао: име наше глумице Дедакин. Било је само: име јерменске певачице изворних песама Овакимјан, итд.

Драган има двотомну *ПРАВОСЛАВНУ ЕНЦИКЛОПЕДИЈУ*. Било би много посла да је прочешљао. Дилема је и да ли евидентирати сваки богомдани појам? Словеначка министарка саобраћаја је АЛЕНКА БРАТУШЕК, појам од 14 слова. Да ли дотична заслужује да буде у укрштеници и да ли је на основу тога уписати?! Да ли сваки фудбалер који шутне лопту или свака старлета, самоназвана певачицом, заслужују да буду у неком енигматском раду?! Онда и ми обични људи можемо бити тема и задатак за одгонетање?! Где је праг после кога личност може у укрштеницу? Где је праг после кога може у енигматски речник? Да ли у речнику од 14 слова има места за: БРАНИСЛАВ НИКИЋ, ДРАГАН ЛОЈАНИЦА, ЈАДРАН ГОЛОИГРА . . .? Ако јавни сервис у ударном термину обавештава јавност да је преминуо њихов колега тај и тај, непознат народу, и ми имамо право да себе стављамо у енигматске радове. Док још постојимо као врста.

У октобру сам имао част да упознам уметника са Урала, зове се ЈЕВГЕНИЈ БУНТОВ. Ветеран је рата у Авганистану, падобранац, извиђач, носилац више одликовања. Поседује око 300 старинских инструмената, поправља их и прави нове, свира на доста њих, пише, компонује и изводи песме у народном духу. Члан је Савеза писаца Русије и једног ветеранског удружења. При том је и глумац аматер и каскадер . . . Осебујна личност, непозната нашој јавности. Опет се поставља то питање: да ли га уврстити у речник?

СЕЋАЊЕ НА МИОДРАГА ТОШИЋА
НОВОСТИ ЕНИГМА, БРОЈ 2444, 1. СЕПТЕМБАР 2019.

	З	А	М	А	Л	Е	К	■	Б	У	В	А	■	К	Р	А	Б	А
	А	М	О	■	А	Р	А	П	■	Ш	А	■	П	О	Л	■	Р	К
	П	О	Ж	А	Р	■	Д	О	П	И	С	Н	И	К	■	Н	И	С
	О	Р	Е	Г	О	Н	■	Н	Р	■	П	А	К	О	В	А	Т	И
	В	И	К	■	М	А	Ћ	И	О	Н	И	Ч	А	Р	С	Т	В	О
	Е	Л	■	З	А	П	У	Ш	Т	А	Т	И	С	Е	■	А	А	М
	Д	Е	Ј	А	Н	А	С	Т	Е	В	А	Н	О	В	И	Ћ	■	■
	А	В	■	М	А	С	К	А	Р	О	Н	И	■	■	П	И	О	Н
	Н	О	В	И	■	Н	А	В	А	Д	И	Т	И	С	Е	■	Ч	А
	О	■	И	С	П	И	Т	А	Н	И	Ц	И	■	А	Р	А	Њ	И
	С	А	С	А	■	К	И	Њ	И	Т	И	С	Е	■	И	С	А	В
	Т	И	Т	О	В	■	■	Е	К	И	■	Е	Р	О	Т	И	К	А

СКАНДИНАВКЕ МИРОСЛАВА ЛАЗАРЕВИЋА
ЗА НОВОСАДСКИ «МАРКЕТПРИНТ»

	И	■	К	■	Ш	■	К	С	И								
	Х	Р	А	С	Т	О	В	Е	Ц								
	П	А	Н	Т	О	М	И	М	А								
	■	С	Т	А	П	А	Р	И	■								
	С	Т	А	Р	Е	Ш	И	Н	А								
	К	О	Т	А	Р	И	Н	А	■								
	■	Ч	И	В	И	Т	А	Р	И								
	П	Е	Н	И	Ц	И	Л	И	Н								
	А	Н	А	Н	А	■	■	■	И								
	Л	О	■	А	■	К	В	О	Ц								
	И	С	К	■	И	Л	И	Р	И								
	С	Т	Р	Е	Л	И	Ч	А	Р								
	Е	■	А	Т	А	Н	А	С	А								
	Р	Е	Ш	И	Ч	А	Н	И	Н								

	Т	■	С	Р	П	■	А	Х	А								
	Р	З	■	■	О	Н	■	В	Р								
	Н	А	Д	Г	Л	А	С	А	К								
	■	П	О	Л	И	М	А	Т	И								
	М	А	Н	И	Т	О	Б	А	■								
	■	З	А	Н	И	Т	И	Т	И								
	Ш	И	Б	И	Ч	А	Н	И	Н								
	■	Т	И	Ц	А	Т	И	С	Е								
	Ж	И	Т	А	Р	И	Ц	Е	■								
	И	С	И	■	Е	С	А	■	С								
	В	Е	■	И	Њ	Е	■	К	Т								
	О	■	О	В	Е	■	А	В	Р								
	С	А	Б	А	■	И	Н	А	Т								
	Т	Р	Е	Н	А	Ж	Е	Р	И								

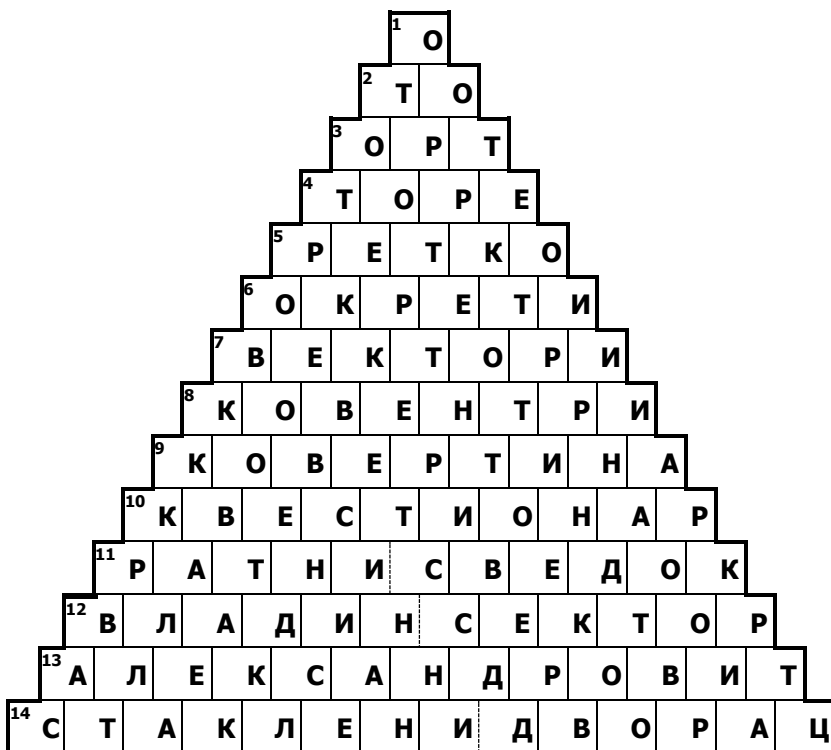


Мирослав Живковић, Јагодина

РАДОВИ ИЗ ЕНИГМАТСКЕ ТОРБЕ

САСТАВЉЕНО ПАЛИНДРОМНОГ ДАТУМА
2020.02.02.

ПИРАМИДА ОД 14 СЛОВА



ВОДОРАВНО: 1. Ознака за обим, 2. Показна заменица, 3. Јединични вектор, 4. Назив више места у Италији, 5. Које није често, 6. Обртаји, 7. Величине окарактерисане интензитетом, правцем и смером, 8. Град у Енглеској, 9. Велики коверат, 10. Збирка стручних питања из разних подручја на која се дају одговори, упитни лист, 11. Учесник у ратним догађајима који износи доживљаје и успомене, 12. Подручје деловања неке владе, 13. Редак минерал назван по руском минералогу Аликсандрову, 14. Дечји роман хрватске књижевнице Маје Брајко–Леваковић из 2008. године.

ИНДИРЕКТИ

АРГЕНТИНСКИ ФУДБАЛЕР
(1,1,6 = 8)



ИСПРЕД ФРАНЦИЈУМА

Решење: М, А радона – МАРАДОНА

РАДИ СА ПРУЋЕМ
(3,5 = 8)

**ДИПЛОМАТСКО ТЕЛО ЗЕЛЕНЕ
ГРАДСКЕ ПОВРШИНЕ**

Решење: кор парка – КОРПАРКА

ЦЕНТУРИОН НЕОЖЕЊЕНИХ
(1,5,3 = 3,6)

**ЗАЈЕДНО ГЛУМАЦ ХЕНКС
И ЛУКА У ИЗРАЕЛУ**

Решење: с Томом Ака – СТО МОМАКА

ЖЕНСКО ИМЕ
(2,5 = 7)

**КАДА ЈЕ МНОГО ТОПЛО,
ОН НОЋУ . . .**

Решење: . . . го спава – ГОСПАВА

ПОДВАЛА (ТУРЦИЗАМ)
(3,4 = 7)

**ДРАЖ БУДИСТИЧКИХ
СВЕШТЕНИКА**

Решење: чар лама – ЧАРЛАМА

ЈЕВРЕЈСКО ТАЈНО УЧЕЊЕ
(1,1,4 = 6)



КОД ВЕРДИЈА ПОД МАСКАМА

Решење: К, А бала – КАБАЛА

ВРСТА ОБУЋЕ
(2,1,1,3 = 7)

_ЕМАНИ, АЖ_АЈЕ

Решење: са Н, Д але – САНДАЛЕ

ЊИМА ХОДАМО
(1,4 = 5)

**БАУЕРОВ ФИЛМ ЗАВЕ СЕ
«ЛИЦЕМ . . .»**

Решење: . . . у лице – УЛИЦЕ

ДУПЛИ ИНДИРЕКТ

РАД ОБАВЉЕН КАМЕРОМ (3,4 = 7),
ЗАВРШНЕ РЕЧИ ЕМИСИЈЕ (2,4 = 6)

**А КАДА СЕ ПРОБУДИШ, . . .,
УМАРАЈУ СЕ . . .**

Решења: . . . сни мање – СНИМАЊЕ,
. . . од јаве – ОДЈАВЕ

Драган Матовић, Крагујевац

РЕКОРДНИ ПОЛИРЕБУС АК



Да се подсетимо, у броју 33 ВЕСНИКА (април 2013), сазнајемо да је још 1968. године Славко КОНЦУЛОВ за поменућу поставку пронашао 12 решења. Касније Мирољуб ТОШИЋ и Владета ТРИВУНАЦ заједничким снагама долазе до 10 нових решења. У међубремену су Живота СТАНКОВИЋ и Владета ТРИВУНАЦ пронашли још по једно решење, тако да се број решења попео на 24.

Наравно, енигматска играрија везана за овај двословни ребус тиме није била завршена. Прегледавајући сва ова решења, добио сам жељу да покушам да пронађем још неку комбинацију. Труд се исплатио, јер сам пронашао још 8 решења.

Број од 32 решења није био крај за овај рекордни полиребус, већ изазов за даља истраживања. Наш истакнути енигмата Владимир ШАРИЋ проналази још 8 нових решења и заокружује број на 40 (ВЕСНИК, број 35, септембар 2013).

После извесног времена Владимир ШАРИЋ је и даље истраживао и уз помоћ своје изузетне маштовитости и упорности дошао је до 6 нових решења, чиме се број решења за овај словни ребус попео на 46.

До сада сва пронађена решења су:

АИКА, АКА, АСКА, ДОКА, КАСА, КАУЗА, КОДАК, КУЗА, НАПРЕДАК, ПОРЕДАК, САК, УЗАК (С. Концулов);

АИК, АСК, КРАЈАК, КРАЈКА, ОКРАЈАК, ОКРАЈКА, ПРЕКА, ПРЕКАЈЕ, ПРИКА, САКА (М. ТОШИЋ и В. ТРИВУНАЦ);

САМО ГЛАСНИК АНА ПРОТИВ ПРЕДЛОГА (В. ТРИВУНАЦ);

СКА (Ж. СТАНКОВИЋ);

АДОК, АКИМА, АПАКА, АТЕКА, ВИДИ МАК, ГЛЕ ДАМА ИКА, КАКА, КИА (Д. МАТОВИЋ);

АНЕКС ЛЕДИ, АТЕ КАЗА ТИМ, БАРАК, ГЛЕ ДАМАСК, ИСПРЕДА КИЗА, ПОЗА ДИКАНЕ, СЛОВАК АС ТРАГА, УНА ЗА ДИДЕКА, УЈЕД АНАКОНДЕ, А КОСТА САМ ЦАТО, ПАТИ КАКТУС АМО, ИМАМ ОПРИ МЕРАК, И МАМА КУЈЕ ДНО, ИМА ДЕДО КАТУ (В. ШАРИЋ).

Пошто енигматика нема граница, наставио сам да комбинујем и истражујем, маштовитост и упорност донели су нове идеје и још 10 решења, тако да се број решења за ову ребусну поставку попео на 56!

Ево тих нових комбинација:

ДА ВИДИМ «АК» – ДАВИД И МАК
НАПИСАНА «К», «А» ТУ – НАПИ САНА КАТУ
ДО «К», «А» ЈЕДИНО – ДО КАЈЕ ДИНО
МА, ЗАИСТА «К», «А» – МАЗА И СТАКА
ПА ТО «К», «А» – ПАТОКА
ДА, ВИДИ СЕ «К», «А» – ДАВИД И СЕКА
НАЛАЗИ СЕ «К», «А» – НА ЛАЗИ СЕКА
«К», «А» ПОСТОЈИ – КАПО СТОЈИ
ВИДИМ, ИМА «К», «А» ТУ – ВИДИ МАМА КАТУ
ИСТА «К», «А» – ИСТАКА

За љубитеље словног ребуса ова игра словима треба да се настави. Ако пустите машти на вољу, можда ћете доћи и до неке нове идеје и пронаћи неку нову комбинацију, коју ћете преточити у ново решење. Што се тиче решења која сам пронашао, мислим, да уз присуство дозвољене енигматске слободе, могу задовољити основне критеријуме словног ребуса, без обзира што се понегде налазе речи истог корена и у поставци и у решењу и што је у неким случајевима обрнут редослед слова у поставци и у решењу. Због тога се ова загонетка и зове РЕБУС, јер не мора све да буде експлицитно речено и приказано.

Примедба редакције:

Све честитке аутору овог истраживања и комбиновања. Ово је само једна енигматска игра, без шаблона, коју треба и даље наставити. Драган МАТОВИЋ је овим показао сву лепоту и непредвидивост енигматског стварања, не подлежући строгим енигматским критеријумима, који понекад спутавају ауторе и онемогућавају развој појединих ауторских енигматских дисциплина.

ИВИЦА Николе МЛАЂЕНОВИЋ

**Невесиње, 27. јануар 1937 –
Београд, 10. фебруар 2020.**



Баш када се технички уобличавала рубрика «Занимљива енигматика» у часопису ПОЛИТИКА РАЗБИБРИГА, која је овог пута била посвећена енигматској легенди архитекти Ивици МЛАЂЕНОВИЋУ, стиже тужна вест да је Ивица напречац преминуо у Београду 10. Фебруара.

Судбина је хтела да не дочека за двадесетак дана текст биографско–енигматског карактера о себи. Када је објављено да је добио Повељу Енигматског савеза Србије за животно енигматско дело био је ред да свеукупна јавност сазна нешто више о њему као енигмати – састављачу и архитекти ствараоцу.

Обратио ми се: Дај напиши нешто док сам у животу да остане за памћење. Одговарам, договорено Ивице, хвала Богу о теби има шта да се напише, али чуј има времена за излазак пред Бога, не може нам нико ништа, што би рекли неки политичари, нашалио сам се.

Међутим, човек снује, а Бог одлучује каже народна мудрост, ненадано се узбудило Ивицино срце, које нису могли да умире ни хитром интервенцијом медицински стручњаци–кардиолози.

Млађеновић се енигматиком бавио пуних 70 година. Са само 14 животних година, у загребачком РЕБУСУ објавио је рачунски криптограм са речима од 7 слова.

По категоризацији бјеловарског ЧВОРА, Млађеновић је први југословенски велемајстор у енигматици.

Објавио је преко 8.500 радова, од којих су многи били рекордни. По мишљењу Ивице, у његове изузетне радове спадају панаграмска испуњаљка, рачунски криптограм са речима од 12 слова, укрштеница са рекордном «белином», укрштеница са најмањим бројем црних поља, најбољи магични квадрат 7x7 (по оцени енигмата) итд.

Један од ретких свестраних енигмата умника угасио се на овоземаљском шару 10. фебруара, а сахрањен је пет дана касније на Бежанијском гробљу у кругу породице и вишегодишњих пријатеља. На Дан Срећења придружио се почившим родитељима, родбини и већ почившим енигматским другарима.

Јован Вуковић



ЕНИГМАТСКИ СРЕМУШ

БИЛТЕН ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«С Р Е М», ПЕЋИНЦИ

БРОЈ 3
МАРТ 2020.

**ПРИЈАТЕЉ ЕК «СРЕМ» И
ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**



BeoSing d.o.o.

Privredno društvo za proizvodnju,
trgovinu i usluge
Gavrila Principa 44a
11000 Beograd

tel.: + 381 63 348 570
+ 381 62 311 400

e-mail: office@beosing.com

web: www.beosing.com

Adresa knjižare „Kaisa“:
Savska 9
11001 Beograd
tel.: + 381 63 8473 760



Владимир Шарић,
председник ЕК «Срем»



Гордана Шарић,
потпредседник ЕК «Срем»

секретар клуба:
Јована Милетић

Чланови клуба:
Вукица ЈОВАНОВИЋ и Драгиша
ЈОВАНОВИЋ (Рума),
Марија ЂУРЧИЋ (Брестач),
Милица ПЕТРОВИЋ (Тител),
Драгана ШАРИЋ и Иван ШАРИЋ
(Шимановци), као и деца:
Исидора МИЛЕТИЋ, Настасја
МИЛЕТИЋ и Ксенија ШАРИЋ
(Шимановци)

Припремио: Владимир Шарић

НОВИ РУКОПИС ГОРДАНЕ ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ «ПОЕТСКЕ БАСНЕ» – ШТИВО ЗА МЛАДЕ И ОДРАСЛЕ

Из пера шимановачке пензионисане учитељице и наставнице српског и руског језика, сликарке, енигматкиње и песникиње Гордане ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ, изашао је 14. по реду рукопис: књига под радним насловом ПОЕТСКЕ БАСНЕ.

Користећи басне у прози и стиху чувених аутора: ЕЗОПА, ЖАНА ДЕ ЛАФОНТЕНА, ГОТХОЛДА ЕФРАИМА ЛЕСИНГА, ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА, ИВАНА АНДРЕЈЕВИЧА КРИЛОВА, МИЛАНА ВУКАСОВИЋА и неколико баснописаца из АНТОЛОГИЈЕ СРПСКЕ БАСНЕ (антологичарка Гордана МАЛЕТИЋ), створено је 123 стихованих басни у оригиналном стилу Гордане ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ.

У предговору је речено: «У баснама се у краткој алегоричној форми износи нека мудрост, нека велика животна истина, поука, неко крупно људско осећање. Најпознатије светске баснописце раздвајају векови, њихове басне личе једна на другу по језгровитости свог садржаја и краткој форми, али свака носи боју своје епохе. Они су користили исте мотиве, али је сваки од њих баснама дао своје обележје. Тако је ауторка ове збирке користила мотиве славних баснописаца и обрадила их на свој начин, обележила својим стихом».

Рецензију је написао познати песник и новинар из Ирига Тодор БЈЕЛКИЋ под називом СТИХОВАНА ФИЛОЗОФИЈА (за децу и одрасле). Између осталог рецензент нам саопштава: «Са баснама се сусрећемо већ у почетним разредима основне школе, а таквог литерарног блага нису лишене ни средњошколске читанке, уџбеници и антологијска сврставања. Осим тога Гордана ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ се цео радни век као учитељица и наставница дружила са децом, учећи их животу, али и сама учећи од својих ученика. Чини се и јесте, оно што је целог живота успешно радила, ауторка је својој литерарној огрлици додала још једно зрно – књигу коју красе једноставност израза, здрав и леп језик, поједностављена НАРАВОУЧЕНИЈА, праве поуке, често толико лепе и лаке да их треба запамтити (то је са децом и о деци одавно научила); књига која је саткана од епитета».

Илустрације су урадили ауторка и деца – ученице основне школе из Деча и Шимановаца. А као илустрација овог занимљивог штива наводимо једну од 123 поетске басне:

ГУШТЕР И РАК

Крај потока гуштер сунча се, ужива
кад угледа рака где по води плива.
- Дођи на обалу да те сунце греје,
на топлоти, друже, много лепше све је.

- Сада ја не могу, баш ми се не шета,
јер у води има камен што ми смета,
да га макнем ја се знојим и запињем,
па тебе за помоћ молим и преклињем.

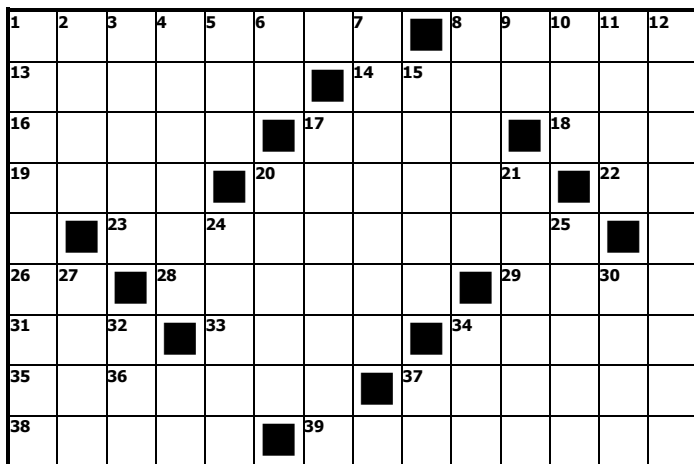
- Песком га поткопај, откуд вода бије,
однеће га талас, к'о да био није.

Котрља се камен потоку у крило,
раку је на срцу и топло и мило,
а гуштер му рече кад похвалу чује:
- СНАГА КЛАДЕ ВАЉА, АЛИ УМ ЦАРУЈЕ!

На крају књиге се налазе: списак поетских басни по азбучном реду са податком о аутору чија се басна користила као извор, литература и извори и белешка о писцу са сликом.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ (за мартовски број ПЕЋИНАЧКИХ НОВИНА)

Аутори: Гордана и Владимир ШАРИЋ



ВОДОРАВНО: 1. ФРАНЦУСКИ ПЕСНИК И БАСНОПИСАЦ, ЖАН ДЕ (1621–95), ЧИЈЕ ДЕЛО (ВИДИ ПОД 16. ВОДОРАВНО) ЈЕ ИНСПИРИСАЛО ВИШЕ БАСНОПИСАЦА; 8. Главни град Египта; 13. Потврде о исправности (стр.); 14. Организам који може да живи без ваздуха (кисеоника) (грч.); 16. ВРСТА ПОУЧНИХ ПРИЧА У КОЈИМА ЖИВОТИЊЕ ИМАЈУ ОСОБИНЕ ЉУДИ; УЈЕДНО И НАЗИВ КЊИЖЕВНИХ ДЕЛА БАСНОПИСАЦА: ЕЗОПА, ЛАФОНТЕНА, ЛЕСИНГА, КРИЛОВА, ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА и других; 17. Област у Грчкој; 18. Индустриска област у Немачкој; 19. Име финског државника Кеконена (треће слово Х); 20. Поротник, службеник суда (лат.); 22. Хемијски знак за натријум; такође: предлог; 23. НАЈВЕЋИ РУСКИ БАСНОПИСАЦ, ЕЗОПОВСКИМ ЈЕЗИКОМ ИСМЕВАО ЉУДСКЕ СЛАБОСТИ И ПОРОКЕ; 26. Иницијали руског писца Еренбурга; 28. Судски писар (лат.); 29. Уред, канцеларија; 31. Савезни завод за информисање (скр.); 33. Позоришни и филмски критичар, Петар; 34. Македонски шахиста и теоретичар, Павле; 35. Врелина, топлота; 37. Клисуре, кланци; 38. Износ на новчаници; 39. ПРЕЗИМЕ НАШЕГ ПИСЦА КОЈИ ЈЕ ПИСАО И БАСНЕ, МИЛОРАД СЕЉАНЧИЦА.

УСПРАВНО: 1. Члан лабуристичке странке; 2. Сеоско подручје; 3. Град у ЈЗ Заиру (четврто слово Х); 4. База, темељ; 5. Нуклеарна термоелектрана (скр.); 6. Лична заменица; 7. Дометак, продужетак (народски израз); 8. Британски математичар и писац, Луис (1832–98); «Алиса у земљи чуда»; 9. Први и други самогласник; 10. Интерна радио станица (скр.); 11. Француски генерал, Анри; такође град у Француској, на Лоари; 12. НАШ ПРОСВЕТИТЕЉ И БАСНОПИСАЦ, ДОСИТЕЈ; 15. Антички назив острва у Спорадима; 17. Староримски бог медицине (мит.); 20. Име писца Чехова; 21. Бразилски фудбалер; 24. Стари град у Италији, Аквињум; 25. Руски филмски глумац, Олег («Битка на Неретви»); 27. ЧУВЕНИ СТАРОГРЧКИ ПИСАЦ БАСНИ (VI ВЕК П.Н.Е.); 30. Италијански барокни сликар, Гвидо (1575–1642); 32. Малајски отров за стреле; 34. Лука на Јадрану, у Црној Гори; 36. Ауто ознака за Лесковац; 37. Килотона (скр.).

РЕШЕЊЕ – ВОДОРАВНО: ЛАФОНТЕН, Каиро, атести, анаероб, БАСНЕ, Епир, Сар, Урхо, асесор, на, р, ИВАН КРИЛОВ, д, И(ља) Е(ренбург), актуар, биро, сзи, Волк, Бидев, топлина, кањони, апоен, ПЕТРОВИЋ.

АНАГРАМИЈАДА О БАСНОПИСЦИМА ИЗ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

РУСКИ БАСНОПИСАЦ (1769 – 1844)

23. ВОДОРАВНО (4,6)

ВРЛИ НАИВКО(из књиге ТКАНИЦА ОД СЛОВА И
СТИХОВА)

АНАГРАМ У СТИХУ (4,6)

НОВИ КЛАВИР у соби,
дар од тетка Јансне,
зато што сам прочитала
све **његове** басне!НАШ КЊИЖЕВНИК И
БАСНОПИСАЦ (1875 – 1921)

39. ВОДОРАВНО (7,8,9)

**РЕЧИТ, МОЋНИ ПИСАЦ,
ВАЉАЛ` РОДЕ?**(из књиге ТКАНИЦА ОД СЛОВА И
СТИХОВА)НАШ ПРОСВЕТИТЕЉ И
БАСНОПИСАЦ (1739 – 1811)

12. УСПРАВНО (7,9, Н = О)

ДОСТОЈНИ, ВЕЋИ БАРД!(из књиге ТКАНИЦА ОД СЛОВА И
СТИХОВА)ДЕЛО И ЧУВЕНИ ГРЧКИ
БАСНОПИСАЦ (6. век п.н.е.)27. УСПРАВНО и 16. ВОДОРАВНО
(7,5)**ОВЕ ПОЗЕ С НЕБА**само птице праве;
њима је лет потреба,
зато их сви славе.ПОЗНАТИ ФРАНЦУСКИ ПЕСНИК И
БАСНОПИСАЦ (1621 – 1695)

1. ВОДОРАВНО (3,2,8 Е = Н)

ДО ФАТАЛНЕ ЖЕНЕстигле речи гласне;
лепе су ми успомене
на **његове** басне!РЕШЕЊА: 1. И 2. ИВАН КРИЛОВ; 3. МИЛОРАД ПЕТРОВИЋ СЕЉАНЧИЦА; 4.
ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ; 5. ЕЗОПОВЕ БАСНЕ; 6. ЖАН ДЕ ЛАФОНТЕН.Лого ЕК «Срем» урадио је Графички студио «ЕЛИТ» Златка Бабића из
Шимановаца и представља загонетног фараона ТутанкамонаБилтен «Сремуш» издаје: ЕК «Срем», уредник: Владимир Шарић,
тел.: 022/480 – 211; 065/9999 – 212; Е – mail: vlagor5149@gmail.com,
прелом страна и техничка припрема издања: ЕК «Нова загонетка»